

Kaupan liiton vuosikertomus 2024

Sisällysluettelo:

1. Yleistä
 - 1.1. Toiminta ja toimintaympäristö
 - 1.2. Uuden strategian määrittely vuosille 2025–2027
2. Hallinto, talous ja henkilöstö
 - 2.1. Hallinto
 - 2.2. Jäsenasiat
 - 2.3. Talous
 - 2.4. Henkilöstö
 - 2.5. Kaupan liiton vastuullisuustoimet
 - 2.6. Yhteistyö keskeisten jäsenliittojen kanssa
 - 2.7. Kaupan toimialan kansainvälinen yhteistyö ja järjestöyhteistyö
3. Työmarkkinatoiminta
 - 3.1. Työmarkkinayksikön perustehtävät
 - 3.2. Lakot ja TES-kierrokselle valmistautuminen
 - 3.3. Työlainsäädäntövaikuttaminen
 - 3.4. Työelämävaliokunta
4. Elinkeinopolitiikka
 - 4.1. Vaikuttamistyö
 - 4.2. Elinkeinopoliittiset valiokunnat ja ryhmät
5. Talous- ja veropolitiikka, tutkimus sekä osaaminen
 - 5.1. Talous- ja veropolitiikka
 - 5.2. Tutkimus
 - 5.3. Koulutusvaliokunta
 - 5.4. Talous- ja veropoliittinen valiokunta
6. Viestintä ja vastuullisuus
 - 6.1. Viestintä ja viestintävaliokunta
 - 6.2. Vastuullisuus ja vastuullisuusvaliokunta

Liitteet:

Kaupan liiton antamat lausunnot 2024

Kaupan liiton järjestämät koulutukset, tapahtumat ja tilaisuudet 2024

Kaupan liiton hallitus, hallituksen työvaliokunta ja vaalivaliokunta 2024

Kaupan liiton valiokuntien jäsenet 2024

Kaupan liiton henkilöstö 2024

Kaupan liiton yhteistyöjärjestöt

Kaupan liiton vuosikertomus 2024

1. Yleistä

1.1. Toiminta ja toimintaympäristö

Kaupan yritysten toimintaympäristö vuonna 2024 oli monella tapaa haastava. Taloudelliset tekijät vaikuttivat kuluttajien ostovoimaan ja epävarmuus näkyi ostopäätöksissä. Varovaisuus investointeihin ja muihin hankintoihin näkyi myös yritysten välisessä kaupassa. Hintojen nousu hidastui edellisvuodesta selvästi ja korkotaso lähti kesällä laskuun.

Maan hallitus toteutti monia elinkeinoelämän pitkään toivomia työmarkkinauudistuksia ja edisti myös sääntelyyn vapauttamiseen liittyviä lakiuudistuksia. Ammattiyhdistysliike järjesti alkuvuonna lukuisia poliittisia lakkoja, joilla vastustettiin hallituksen työelämäuudistuksia ja sosiaaliturvan leikkauksia. Lakot koskettivat myös kaupan alan yrityksiä, mutta yritysten toimintaa pystyttiin kuitenkin jatkamaan ilman merkittävimpiä häiriöitä asiakkaille ja liiketoiminnalle.

Kaupan liitto toi aktiivisesti esiin kaupan tavoitteita seuraavalle Euroopan unionin parlamenttikaudelle 2024–2029. EU-vaalit pidettiin kesäkuussa, ja uusi komissio aloitti toimintansa joulukuun alussa. Komission työohjelmassa on nostettu selvästi esiin tarve vahvistaa sisämarkkinoilla toimivien yritysten kilpailukykyä.

Kaupan liitto onnistui toimintavuonna hyvin elinkeinopoliittisissa edunvalvontatavoitteissaan ja pystyi nostamaan keskusteluun tärkeitä tulevien vuosien teemoja. Näistä voidaan nostaa esille mm. reilujen pelisääntöjen edistäminen EU:n ulkopuolisten verkkoalustojen kanssa, metsäkatoasetuksen voimaantulon siirtäminen sekä alkoholimyynnin ja apteekkitoiminnan sääntelyn uudistaminen.

1.2. Uuden strategian määrittely vuosille 2025–2027

Kaupan liiton strategian uudistaminen käynnistyi jo alkuvuodesta jäsenyritysten edustajille ja jäsenliitoille tehdyllä kyselyllä. Toimitusjohtajavaihdoksen vuoksi strategiatyön valmistelu keskeytettiin hetkeksi ja sitä jatkettiin toukokuussa. Uusi strategia hyväksyttiin Kaupan liiton hallituksen kokouksessa marraskuussa. Strategian valmistelu toteutettiin yhdessä Kaupan liiton johtoryhmän ja henkilöstön kanssa sekä kuunnellen jäsenyritysten ja jäsenliittojen näkemyksiä.

Strategia 2025–2027

2. Hallinto, talous ja henkilöstö

2.1. Hallinto

Kaupan liiton ylimmissä luottamustehtävissä ja toimielimissä tapahtui muutoksia heti vuoden 2024 alussa. Joulukuussa 2023 Kaupan liiton hallituksen puheenjohtaja ja Keskon pääjohtaja Mikko Helander ilmoitti siirtyvänsä eläkkeelle Keskon pääjohtajan tehtävästä ja näin ollen hänen seuraajansa, Keskon uudeksi pääjohtajaksi valittu Jorma Rauhala, nousi Kaupan liiton hallituksen puheenjohtajaksi ja siihen liittyviin luottamustehtäviin EK:ssa 1.2.2024 alkaen. Myös vuodesta 2019 Kaupan liiton toimitusjohtajana toiminut Mari Kiviniemi irtisanoutui tehtävästään. Uudeksi toimitusjohtajaksi valittiin Kari Luoto, joka siirtyi tehtävään Päivittäistavarakauppa ry:n toimitusjohtajan tehtävästä vankalla kaupan alan kokemuksella. Uusi toimitusjohtaja aloitti Kaupan liitossa 2.4.2024 ensimmäisenä tehtävänään määrittää Kaupan liitolle uusi strategia vuosille 2025–2027.

Kaupan liitto kuuluu Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n liittoyhteisöön ja on sen kolmanneksi suurin toimialaliitto. EK:n hallituksen työvaliokunnassa ja hallituksessa liittoa edusti Suomen Osuuskauppojen Keskuskunnan pääjohtaja Hannu Krook ja EK:n hallituksessa Kesko Oyj:n pääjohtaja Jorma Rauhala. Liitolla oli 16 edustajaa keskusliiton edustajistossa.

Kaupan liiton ylimmissä toimielimissä, liittokokouksessa ja hallituksessa, päätösvaltaa käyttävät jäsenemme nimeämät yritysten ylimmät johtajat.

Liiton hallitus kokoontui 11, ja työvaliokunta 7 kertaa. Hallituksen puheenjohtajana toimi Keskon pääjohtaja Jorma Rauhala ja varapuheenjohtajana Bang & Bonsomer Group Oy:n toimitusjohtaja Mikko Teittinen. Varsinainen liittokokous pidettiin 5.11.2024.

Jäsenet voivat halutessaan osallistua liiton toimintaan aktiivisesti valiokunta- ja hallitustyön kautta tuoden mukanaan erilaisia näkökulmia eri kaupan aloilta. Heillä on mahdollisuus osallistua päätöksentekoon ja vaikuttaa liiton suuntaan ja sen ajamiin asioihin. Liiton hallituksen ja toimiston apuna sekä yhdyssiteenä toimi yhteensä 17 valiokuntaa ja ryhmää.

Toimitusjohtaja on vastuussa sekä hallinnosta että päivittäisestä toiminnasta ja raportoi suoraan hallitukselle. Lisäksi hän vastaa liiton elinkeinopoliittisen edunvalvonnan, työmarkkinatoiminnan, talous- ja tutkimus- sekä viestintä- ja vastuullisuustyön alueiden kokonaisuudesta.

Johtoryhmän tehtävänä on valmistella ja toteuttaa yhdessä toimitusjohtajan kanssa liiton strategia ja toimintasuunnitelma. Painopisteinä ovat työmarkkina-asiat, elinkeinopoliitiikka, talouspolitiikka ja tutkimuskysymykset, viestintä ja vastuullisuus, tapahtumat ja jäsenhankinta sekä liiton hallinto- ja henkilöstöasiat. Johtoryhmä kokoontuu kaksi kertaa kuukaudessa. Johtoryhmä valmistelee asiat toimitusjohtajan tukena hallitukselle.

Hallintotiimi vastaa Kaupan liiton asianmukaisesta henkilöstö- ja taloushallinnosta, jäsenpalvelusta ja jäsenhankinnasta sekä sujuvasta toimintaympäristöstä.

2.2. Jäsenasiat

Kaupan liitto ry:llä oli toimintavuoden päättyessä 1 601 (2023: 1 689) yritysjäsentä ja niiden palveluksessa oli 124 200* (2023: 124 500) palkansaajaa. Uusia jäseniä liittyi vuoden aikana 52 (2023: 55), ja jäsenyyksiä päättyi 140 (2023: 141). Kaupan liitolla oli 18 jäsenliittoa (2023: 19), jotka maksoivat jäsenmaksuja yhteensä 72 000 €** (2023: 57 000 €).

*Huom. jäsenyritysten ilmoittamat palkansaajatiedot ovat vuoden 2023 tietoja.

**Jäsenliiton jäsenhinta oli ollut 3 000 € vuodesta 2012 alkaen, ja vuonna 2024 se nousi 4 000 €:oon.

Kaupan liiton jäsenmäärä on laskenut edellisten vuosien aikana noin sadalla jäsenellä vuodessa. Eronneista jäsenistä lähes 40 % on alle 10 henkilön yrityksiä. Jäsenmaksut ovat edelleen terveellä tasolla jäsenyritysten määrän vähenemisestä huolimatta, sillä jäsenmaksumme perustuu yrityksen edellisen vuoden palkkasummaan, ja palkat ovat nousseet yleiskorotusten myötä. Toteutimme kuitenkin jäsenhankintakampanjan vuoden 2024 ensimmäisellä puoliskolla. Jäsenhankinnan tavoitteena oli tavoittaa erityisesti ecommerce- ja recommerce-alan yrityksiä. Valitettavasti vain muutama yritys liittyi Kaupan liittoon kampanjan seurauksena. Tavoitteena oli lisätä Kaupan liiton moniäänisyyttä ja kykyä varmistaa myös näiden kaupan alan yritysten toimintaedellytyksiä sekä Suomessa että erityisesti EU:ssa. Kaupan liitto on Ecommerce Europe- ja EuroCommerce-jäsenyyksiensä lisäksi vahvistanut asiantuntijuuttaan ja läsnäoloaan EU:ssa.

Kumppanuusyhdistyksenä oli Autoalan Keskusliitto AKL ry. Liiton yritysjäsenet olivat Kaupan liiton kumppanuusjäseniä ja niitä oli 2023: 174 (2022: 168).

Kaupan liiton yritysjäsenten jäsenmaksu oli 0,1 % (2023: 0,1 %) palkkasummasta ja vähimmäismaksu 350 € (2023: 300 €). Yhdistysten ja kumppanuusyhdistysten jäsenmaksu oli 4 000 € (2023: 3 000 €) ja kannattajajäsenten 2 000 €. Kaupan liiton jäsenyritykset maksoivat jäsenmaksuja Kaupan liitolle 4 649 000 € (2023: 4 481 000 €) ja EK:lle 2 183 000 € (2023: 2 126 000 €). Kaupan liiton osuus oli 68,0 % (2023: 67,7 %) EK:n ja Kaupan liiton jäsenmaksujen yhteissummasta.

Kaupan liitto tarjoaa jäsenilleen erilaisia jäsenyysetuja, kuten työsuhdeneuvontaa erilaisissa työelämän haastavissa tilanteissa. Lisäksi koulutuksia ja tapahtumia toteutettiin 54 kpl (2023: 54 kpl), ja tilaisuuksiin osallistui yhteensä 12 806 henkilöä (2023: 14 067; huom. sis. kaikki etä-TET tapahtumaan osallistuneet henkilöt). Mikäli huomioimme etä-TET viikosta vain kaupan päivän osallistujat, tilaisuuksiin osallistujien yhteenlaskettu määrä on 5 674 henkilöä (2023: kaupan päivään osallistuneiden luku ei ole / ole ollut saatavilla). Perhevapaiden vuoksi koulutuksia järjestettiin hieman vähemmän vuonna 2024 kuin aiempina vuosina. Koulutus- ja tapahtumatuotot olivat 76 000 € (2023: 96 000 €). Kaikki koulutukset toteutettiin webinaareina, joitakin yksittäisiä yrityskohtaisia koulutuksia lukuun ottamatta.

2.3. Talous

Kaupan liiton tilikauden ylijäämä on n. 260 000 € (n. 337 000 €); tämä on n. 77 000 € vähemmän kuin edellisenä vuonna. Ylijäämää kasvattivat etenkin lisääntyneet jäsenmaksutulot (n. 168 000 €) sekä arvioitua suuremmat sijoitustuotot (n. 127 000 €).

Kustannussäästöjä muodostui sekä ulkopuolisten palvelujen ostoissa että työmatkustus- ja kokouskuluissa. Toimitilakuluissa sen sijaan talousennuste ylittyi, sillä Kaupan liitto maksoi pois loput ns. ”pienestä lainasta”, yhteensä n. 100 000 €. Lisäksi apteekkihankkeen tuotot ja kulut sisältyvät edelleen vuonna 2024 Kaupan liiton tuloslaskelmaan.

Käteisvarat ovat olleet korollisilla tileillä sekä sijoitettuna Helsingin Seudun Osuuspankin tuotto-osuusantiin, jonka arvo on yhteensä 500 000 €.

Kaupan liitto on myös sijoittanut ns. yhteiskunnallisiin yrityksiin. Vuonna 2023 Kaupan liitto oli perustamassa Digital Commerce Finland Oy:tä, jonka tavoitteena on kehittää ja kasvattaa suomalaista verkkokauppaan liittyvää osaamista. Kunkin perustajaosakkaan investointi oli 50 000 €. Lisäksi Kaupan liitto on sitoutunut ostamaan ns. Kulta-tason kumppanuuspaketin 50 000 €/vuosi (+alv) vuosina 2024, 2025 ja 2026. Helsingin Kauppiaitten Yhdistys on myöntänyt Kaupan liitolle DCF Oy:n tukemiseen alustavasti avustusta 50 000 €/ vuosi. Vuosi 2024 oli yhtiön ensimmäinen varsinainen toimintavuosi.

Kaupan liitolla on keskeinen rooli tuoda DCF osaksi laajempaa kaupan toimialan yhteisöä. Kaupan liitto on esitellyt yhtiön toimintaa päättäjätapaamisissa ja pyrkinyt saamaan yhtiölle sekä julkista tunnustusta että julkista rahoitusta yhtiön toiminnan laajentamiseksi ja verkkokauppojen kansainvälistymisen kasvattamiseksi. Kaupan liitto on tarjonnut verkkokauppaa ja kuluttajakäyttäytymistä koskevaa tutkimustietoa ja kehittänyt verkkokaupan tilastointia yhteistyössä Erikoiskaupan liitto Etu ry:n ja DCF:n kanssa. Kaupan liitto on pitänyt asiantuntijapuheenvuoroja DCF:n tilaisuuksissa sekä markkinoinut jäsenyrityksilleen DCF:n tapahtumia.

Ylijäämä mahdollistaa sen, että Kaupan liiton on mahdollista varautua varoja säästämällä Teollisuuskeskuksen kiinteistössä (Eteläranta 10, Helsinki) omistamiensa toimitilojen käynnissä olevan linjasaneerauksen ja lämmitysremontin kustannuksiin, jotka lankeavat maksettaviksi tämänhetkisen aikataulun mukaan vuoden 2025 lopulla.

Liiton toimitilojen vuokrasopimuksissa ei ollut muutoksia, vuokralaisia ovat Päivittäistavarakauppa ry, Ficom ry ja RASI ry.

Liiton tilintarkastajana toimi Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy ja vastuullisena tilintarkastajana Christian Hällström, KHT. Kaupan liiton talouspalveluista vastasi Accountor. Jäsenrekisteriä ylläpiti EK.

Tilikauden päättymisen jälkeen ei ole ollut tapahtumia, jotka oleellisesti vaikuttaisivat kuluvan tilikauden kehitykseen.

2.4. Henkilöstö

Toimitusjohtajana toimi Kari Luoto 2.4.2024 alkaen ja siihen asti Mari Kiviniemi. Johtoryhmään kuului kuusi Kaupan liittoon työsuhteessa olevaa henkilöä eli toimitusjohtajan lisäksi hallintojohtaja, edunvalvontajohtaja, työmarkkinajohtaja, pääekonomisti sekä viestintä- ja vastuullisuusjohtaja.

Henkilöstöä oli toimintavuoden päättyessä keskimäärin 27 henkilöä (2023: 29); vakituksessa työsuhteessa oli yhteensä 25 työntekijää. Keskimääräiseen henkilöstön määrään sisältyvät myös perhevapaalla olleiden työntekijöiden sijaiset (1) ja harjoittelijat (2). Vuoden aikana kaksi jäsenliittojen henkilöä teki töitä Kaupan liitolle. Yksi Kaupan liiton henkilö teki töitä myös kolmelle muulle jäsenliitolle. Lisäksi Kaupan liitto hoiti palveluna RASI ry:n ja Vähittäiskaupan Tutkimussäätiön laskutusta, raha-asioita ja sijoituksia. Kaupan liitossa tehtiin toimintavuonna yhteensä 25,0 henkilötyövuotta (2023: 29,8). Lasku johtuu useista perhevapaista ja vuorotteluvapaasta. Liitteessä on lueteltu Kaupan liiton henkilöstö vastuineen.

Työmarkkinatiimin harjoittelijaohjelma jatkui vuonna 2024 menestyksekkäästi siten, että vuonna 2023 harjoittelijana toiminut henkilö jatkoi työsuhdettaan vuoden 2024 syksyyn useiden peräkkäisten perhe- ja vuorotteluvapaiden sijaisena. Vuoden 2024 toukokuussa Kaupan liitossa aloitti lisäksi toinen harjoittelija. Ohjelman tavoitteena on paitsi antaa mahdollisuuksia opintojensa loppuvaiheessa oleville opiskelijoille, myös varmistaa osaavien juristien työsuhdelakiosaamisen saatavuus ja houkuttelevuus opiskelijoiden keskuudessa.

Vakituksessa työsuhteessa olevista henkilöistä 19 on naisia ja 6 miehiä. Naisten osuus työpaikalla on 76 %, miesten 24 %. Henkilöstön keski-ikä on 45 vuotta.

Työtyytyväisyys on kyselyjen mukaan ollut erittäin korkeaa ja henkilöstön vaihtuvuus vähäistä. Nämä ovat vaikuttaneet säästöihin rekrytoinnissa ja perehdytykseen tarvittavassa ajassa.

Vaihtuvuus	2024	2023
Eläkkeelle	0	0
Uudet työntekijät	2+1*	1*
Poistuneet työntekijät	2+2*	2*
Yhteensä	-1*	0 (+3*)

*määräaikaista työntekijöitä ja harjoittelijoita

Kaupan liiton henkilöstö on naisvaltainen ja näin ollen naisia on kaikissa rooleissa enemmän. Kaupan liiton työtehtävissä on huomattava osa juristien tehtäviä, ja erityisesti näihin tehtäviin työnhakijoista valtaosa on ollut naisia. Tämä johtuu todennäköisesti siitä, että naisten osuus asiantuntijatehtävissä ja juristeissa on kasvanut voimakkaasti viime vuosikymmenten aikana ja kasvaa edelleen. Oikeustieteen opiskelijoista yli 60 % on naisia. Koska opintonsa aloittavista on edelleen enemmistö naisia, tulee naisten osuus juristeista kasvamaan tulevaisuudessakin.

Naisten ja miesten sijoittuminen eri tehtäviin:

Naisten ja miesten sijoittuminen eri tehtäviin	Naiset	Naiset %	Miehet	Miehet %	Yhteensä
Johto	4	67 %	2	33 %	6
Asiantuntijat	15*	80 %	4	20 %	19
Yhteensä	19	77 %	6	23 %	25

*määräaikaista työntekijöitä ja harjoittelijoita

Kaupan liiton rekrytointikäytäntöjä on tarkasteltu ja tarkastellaan jatkossakin myös sukupuolinäkökulmasta. Pätevyysvaatimukset ja valintakriteerit on asetettu niin, että ne ovat tasapuolisia sekä miehille että naisille.

Kaikkien Kaupan liiton työntekijöiden palkkoja arvioidaan vuosittain Palkkavaakavertailussa (Mandatum). Palkkavaaka-arvioinnissa on mukana sekä yksityisen että julkisen sektorin yrityksiä ja yhteisöjä, ml. suuri osa työnantajaliitoista. Osana arviointia on myös naisten ja miesten väliset mahdolliset palkkaerot per vaativuu-
taso. Eroja tarkastellaan, arvioidaan ja korjataan, mikäli tarpeen, vuosittaisissa palkka-arvioinneissa. Arvioin-
tien mukaan tilanne on tasa-arvoinen.

2.5. Kaupan liiton vastuullisuustoimet

Sitoudumme hyvän edunvalvontatavan periaatteisiin

Kaupan liitto sitoutuu kaikessa toiminnassaan vastuulliseen edunvalvontaan. Huolehdimme **avoimuus-**
rekisterilain mukaisista velvoitteista ja noudatamme hyvän edunvalvontatavan suosituksia. Kaupan liiton
edustaja osallistui osana Avoimuusrekisterilain valmistelua toteutettuun neuvottelukunnan työhön, jossa
hyvän edunvalvontatavan suositukset laadittiin laajassa yhteistyössä. Lisäksi:

- Olemme mukana **Euroopan unionin edunvalvojien rekisterissä**, jonka tarkoituksena on lisätä edunvalvonnan läpinäkyvyyttä EU:ssa.
- Olemme julkaisseet liiton **tuloslaskelma- ja tasetiedot** vuodesta 2016 lähtien.
- Kerromme **vaalirahoituksemme** kohteet ja budjetin.
- Viestinnässä noudatamme **Viestinnän eettisen neuvottelukunnan (VEN)** laatimia viestinnän eettisiä ohjeita.

Vastuullisuus liiton arjessa

Vuonna 2024 hyväksytyn strategiamme mukaisesti tavoitteenamme on olla vastuullinen työnantaja mm. aktiivisesti varmistamalla

- Kaupan liiton arvojen mukainen toiminta ja hyvä työilmapiiri
- Työntekijöiden toimiva ja turvallinen työarki sekä työhyvinvointi
- Laadukas esihenkilötyö
- Työssä menestymisen tukeminen ja osaamisen kehittäminen
- Henkilöstöprosessien ja sisäisen viestinnän kehittäminen
- Liiton omaan toimintaan liittyvän vastuullisuuden kehittäminen (ESG).

Alla poimintoja käytännön toimista:

- **Sosiaalinen vastuu.** On selvää, että toimimme Suomen lain puitteissa ja meillä on valittu työsuojeluvaltuutettu ja työsuojeluvaltuuskunta sekä työsuojelun toimintaohjelma. Vaikka henkilöstömäärämme on alle 30, laadimme ja päivitämme myös mm. tasa-arvosuunnitelman yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa. Lisäksi:
 - **Kohti monimuotoisempaa työelämää** – Olemme allekirjoittaneet FIBSin Monimuotoisuus-sitoumuksen. Seuraamme sisältöjen toteutumista ja kehittämistä johtoryhmässä ja yhdessä työsuojelutoimikunnan kanssa.
 - **Kehitämme yhteisöä ja työtyytyväisyyttä** – Seuraamme työtyytyväisyyttä vuosittain toteutettavalla tutkimuksella, ja toteutamme kaikille henkilöstön edustajille kehityskeskustelut vähintään kerran vuodessa. Tavoitteenamme on jatkuva keskustelu ja vuorovaikutus matalalla kynnyksellä. Osallistamme ja kannustamme koko henkilöstöä mukaan kehittämiseen. Vahvistamme yhteisöllisyyttä henkilöstön yhteisillä kokoontumisilla ja tapahtumilla. Kannustamme tiedon jakamiseen ja keskusteluun liiton sisäisen viestinnän kanavilla ja foorumeilla.
 - **Vahvistamme hyvinvointia** – Tarjoamme Epassilla liikuntaa ja / tai kulttuurielämyksiä yksilön omien mieltymysten mukaan. Tarjoamme henkilöstölle viikoittain kehonhuoltotunnin.
 - **Vahvistamme henkilöstömme osaamista ja vastuullisuusosaamista** – Tarjoamme monipuolisesti erilaisia koulutuksia henkilöstölle osaamisen ylläpitoon ja vahvistamiseen mm. Eduhouse-yhteistyöllä. Tarjoamme koulutuksia vastuullisuusosaamiseen kasvattamiseen ja syventämiseen FIBS:n ja YK:n Global Compact -verkoston jäsenyyden kautta.
- **Ympäristövastuu**
 - **Lajittelemme ja kierrätämme** jätteet toimistotiloissa.
 - **Sähköä tuulivoimalla** – Helen Oy on hankkinut Teollisuuskeskus Oy:lle pohjoismaisen EKOenergia-sertifioidun tuulivoimatuotannon alkuperätakuita asiakkaan sähkön alkuperän varmentamiseksi.
 - Vahvistamme sähköistymistä ja vähennämme paperin käyttöä mm. parempaa digitaalista arkistointia kehittämällä.
- **Hyvä hallinto**
 - Viemme **vastuullisuustyön osaksi liiton strategiatyötä ja toiminnan suunnittelua** toteuttamalla liiton omaa vastuullisuustyön toimintamallia.
 - Satsaamme **parempaan ja ajantasaiseen sisäiseen tiedonkulkuun ja vuorovaikutukseen** mm. Teams-kanavaa ja verkkosivuja kehittämällä.
 - **Osallistamme** koko henkilöstön strategiatyöhön ja -seurantaan sekä erilaisiin kehityshankkeisiin.
 - Työstämme tiimi- ja talotasolla **arvojamme käytäntöön** – näkemyksellisyys, rohkeus, tavoitteellisuus.
 - Varmistamme luotettavan ja todistettavan, hallinnollisten toimielinten toiminnan.
 - Huolehdimme liiton taloudellisesta vakaudesta ja toiminnan jatkuvuudesta sekä talouden seurannan prosessien kehittämisestä.
 - Arvioimme ja kehitämme tietojärjestelmien käytettävyyttä ja tietoturvaa ajassa.

- **Kaupan liiton kädenjälki**

- Tuemme jäsenyrityksiämme vastuullisuuden ja kestävän kehityksen työssä mm. toteuttamalla **Kaupan liiton strategisen vastuullisuustyön mallia** ja kehittämällä siihen liittyvää toimintaa, kehittämällä kaupan **työehtosopimusta**, huomioimalla **edunvalvonnassa** kestävän kehityksen periaatteet, tuottamalla **toimialatasoista tietoa** ja **kuluttajatutkimuksia** liiketoiminnan kehittämisen tueksi sekä järjestämällä **tapahtumia ja koulutuksia**.
- Tuotamme **työkaluja ja oppaita** yhdessä kumppaneidemme kanssa yritysten vastuullisuustyön tarpeisiin.
- Välitämme tietoa toimialan **vastuullisuusteoista**, myös yhdessä oppimisen hengessä.

2.6. Yhteistyö keskeisten jäsenliittojen kanssa

Kaupan liiton uusitun strategian yksi keskeinen linjaus on tiivistää yhteistyötä sen jäsenliittojen kanssa ja pyrkiä selkeällä työnjaolla saamaan kaupan yrityksille paras mahdollinen tehokkuus edunvalvontaresursseista. Jäsenliittojen edustajia osallistui strategian laadintaan ja strategiaprosessin edistymisestä viestittiin säännöllisesti jäsenliitoille. Yhteistyön tiivistäminen jäsenliittojen kanssa lähti toimintavuonna hyvin käyntiin ja siitä saatiin hyvää palautetta sekä jäsenliitoilta että hallituksen työvaliokunnalta.

PTY:n kanssa yhteistyötä tehtiin erityisesti alkoholilainsäädännön vapauttamiseen liittyvissä hankkeissa ja apteekkitoiminnan sääntelyn uudistamisessa. Lisäksi yrityslähestymiskieltoon liittyvää lainsäädäntöhanketta vauhditettiin yhdessä.

ETU ry:n kanssa lähdettiin erityisesti syventämään tutkimus- ja tilastointiyhteistyötä tavoitteena tehostaa tutkimushankintoja ja tuottaa jäsenyrityksille entistä parempaa tutkimustietoa. Lisäksi yhteistyötä tehtiin monissa erikoiskaupan toimialoja koskevissa teemoissa. Erillinen erikois- ja käyttötavarakaupan edunvalvontaryhmä päätettiin lakkauttaa.

Teknisen Kaupan Liitto ry:n EU-vaali- ja norminpurkutavoitteita edistettiin päättäjätapaamisissa. Lisäksi teknisen kaupan alan tunnettuutta ja merkitystä viestittiin eri tapahtumissa. Teknisen Kaupan Liitto osallistui myös vahvalla panoksella Kaupan liiton kanssa yhteistyössä järjestettyyn Osaava kauppa -verkkotapahtumaan, jossa tarjottiin ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulujen edustajille ajantasaista kaupan alan tietoa.

Autoalan Keskusliiton kanssa tehtiin yhteistyötä mm. osaavan työvoiman saamiseksi ja pitämiseksi autoalalla sekä kuluttajasuojaan liittyvissä kysymyksissä. Loppuvuonna saatiin sovittua pitkään valmisteltu edunvalvonnan kumppanuusyhteistyön sisältö Kaupan liiton ja AKL:n välillä.

Kaikille Kaupan liiton jäsenliitoille suunnattu laajennettu elinkeinopoliittinen ryhmä kokoontui vuoden aikana joka toinen maanantai. Kokouksiin osallistui runsaasti Kaupan liiton ja jäsenliittojen edustajia ja niissä käsiteltiin ajankohtaisia edunvalvontahankkeita ja toimialojen katsauksia.

Toimialan vetovoimatyöhön liittyvä kampanjayhteistyö jatkui yhteistyössä ETU ry:n, PTY:n, Teknisen Kaupan Liiton ja K-kauppiasliiton kanssa. Kaupan liitoissa työskentelevät viestintäpäättäjät ja -asiantuntijat yhdistävä Kaupan liittoviestijöiden ryhmä kokoontui neljästi. Vastuullisuusyhteistyön tiivistäminen käynnistyi erityisesti vastuullisuusraportoinnin tukeen liittyvissä kysymyksissä, ja tässä ideoinnissa olivat mukana Teknisen Kaupan Liitto, ETU ry, RASI ry, PTY sekä AKL.

2.7. Kaupan toimialan kansainvälinen yhteistyö ja järjestöyhteistyö

Kaupan liitto on valittujen keskeisten kotimaisten ja ulkomaisten järjestöjen jäsen. Jäsenyyksien avulla tehdään yhteistyötä mm. vaikuttamisessa ja jäsenpalveluissa.

Kaupan liitto on jäsenenä EuroCommercessa, Ecommerce Europessa sekä Federation of International Retail Associationissa (FIRA).

EuroCommerce toimii Kaupan liitolle keskeisimpänä Eurooppa-tason vaikuttamisen yhteistyöfoorumina edeltävien vuosien tapaan. Kaupan liiton toimitusjohtaja edusti järjestöä EuroCommercen hallituksessa, joka kokoontui vuoden aikana kolme kertaa läsnäolokokouksiin Brysselissä, kerran Budapestissa. Kesä- ja marraskuun kokousten yhteydessä järjestettiin yhdistyksen vuosikokoukset.

Ecommerce European hallitus kokoontui kolmesti vuoden aikana, ja kokouksissa liittoa edustivat edunvalvontajohtaja ja EU-asioiden johtava asiantuntija. Järjestön vuosikokous ja jäsenpäivät järjestettiin kahdesti, touokuussa Varsovassa ja joulukuussa Brysselissä.

Kansainvälisen kaupan alan kattojärjestömme FIRA:n vuosikokous järjestettiin perinteisesti tammikuussa New Yorkissa National Retail Federation NRF:n Big Show -messujen yhteydessä. Kaupan liitosta tapahtumakokoukseen osallistuivat pääekonomisti ja edunvalvontajohtaja.

Pohjoismaisten kaupan alan järjestöjen yhteistyö oli tiivistä. Syyskuussa Islannin Keflavikissa järjestetyn yhteiskokouksen asialistalla olivat kunkin maan taloudellinen ja poliittinen kehitys toimialan näkökulmasta sekä katsaukset kunkin maan työmarkkinatilanteeseen. Erityisesti tasapuoliset kilpailuedellytykset EU:n ulkopuolisten verkkoalustojen kanssa herätti paljon keskustelua, ja tapaamisessa sovittiin tiivistettävän yhteistyötä aiheeseen vaikuttamisessa. Kokouksessa liittoa edustivat edunvalvontajohtaja, EU-asioiden johtava asiantuntija sekä pääekonomisti.

Pääekonomisti ja edunvalvontajohtaja osallistuivat kesäkuussa Barcelonassa järjestettyyn ShopTalk-tapahtumaan osana Digital Commerce Finlandin ryhmää. Toimitusjohtaja osallistui EK:n jäsenliittojen toimitusjohtajien matkalle Kööpenhaminaan.

Vuosikertomuksen liitteenä on lueteltu Kaupan liiton jäsenyydet eri järjestöissä ja lyhyt kuvaus kustakin järjestöstä.

3. Työmarkkinatoiminta

3.1. Työmarkkinayksikön perustehtävät

Toiminta keskittyi jäsenyritysten työsuhte- ja TES-neuvontaan (puhelimitse, sähköpostilla ja henkilökohtaisissa tapaamisissa). Neuvonta oli aikaisempaan tapaan erittäin käytettyä.

Työmarkkinayksikön asiantuntijat kouluttivat jäsenyritysten henkilöstöhallintoa ja esihenkilöitä: Kaupan liitto järjesti 17 kpl yleistä työsuhtekoulutusta, ja yksikön asiantuntijat pitivät näiden lisäksi 16 kpl yrityskohtaista koulutusta. Kouluttajat saivat erinomaista palautetta asiantuntevuudesta ja koulutuksien sisällöistä.

Yksikön asiantuntijat neuvottelivat jäsenyritysten puolesta 52 kpl työsuhde-erimielisyyttä. Lisäksi Kaupan liitto ja PAM avustivat yrityksiä uuden TES-palkkausjärjestelmän vaativuusluokituksia koskeissa erimielisyys-prosesseissa (8 kpl).

Uusia riitoja ei edennyt prosessoitavaksi työtuomioistuimeen.

Työmarkkinayksiköstä osallistuttiin kaupan alan pohjoismaisiin työmarkkinakokouksiin, ja yksikön edustaja vaikutti EuroCommercen Jobs and Skills Committeeessa ja komission kaupan alan Social Dialoguessa Brysselissä. Lisäksi tehtiin yhteistyötä EK:n Brysselin edustuston kanssa. Sekä EuroCommercen että EK:n kautta vaikutettiin useisiin eri EU:n työelämähankkeisiin.

Kaupan liiton ja PAMin TES-työryhmät:

Työaikatyöryhmässä saavutettiin tärkeitä työaikajoustoja vastaamaan nykyajan työvoimatarpeita sekä selkeytettiin yhteisiä työaikaa ja vuosilomaa koskevia tulkintoja.

Palkkausjärjestelmätyöryhmä valmisteli myyjille vastaavaa uudistusta, joka on jo tehty logistiikkatyöntekijöille ja toimihenkilöille. Uudistuksen tavoitteena on modernisoida ja selkeyttää myyjien TES-palkkausjärjestelmää tehtävän vaativuuden mukaan.

Kaupan työelämän tasa-arvotyön seurantar ryhmä mm. laati ohjeistuksen tasa-arvosuunnitelman tekemiseen sekä teetti kyselyn perhevapaaudistuksen vaikutuksista.

Vähittäiskaupan esihenkilöiden työhyvinvointihanke päätettiin Tekoäly johtamisessa -teemaiseen seminaariin, jossa julkaistiin ”Vastuullinen kauppa huolehtii myös esihenkilöstään” – kirjallinen kooste.

Kaupan alan tulevaisuuden pyöreässä pöydässä tavoitteena on lisätä kaupan alan vaikuttavuutta erityisesti elinkeinopolitiikassa. Pöydän ympärillä keskusteltiin mm. verkkokaupan tasapuolisista kilpailuedellytyksistä, yrityslähestymiskiellosta ja työperäisestä maahanmuutosta.

Yksikön asiantuntija osallistui EK:n Työturvallisuus-taustaryhmään, jonka kautta toteutettiin EK:n liittoyhteisön työturvallisuusstrategiaa mm. vaikuttamalla psykososiaalisen kuormituksen lainsäädäntövalmisteluun. Lisäksi asiantuntija osallistui Työturvallisuuskeskuksen palvelualojen ryhmään.

Työmarkkinajohtaja toimi työtuomioistuimessa asiantuntijajäsenenä ja vakuutusosoikeuden varajäsenenä. Johtava asiantuntija toimi työneuvoston ja vakuutusosoikeuden varajäsenenä.

Optikoiden työehtosopimuksen työaikakyselyn tulokset julkaistiin kesäkuussa, ja niiden pohjalta käytiin osapuolten kesken vuoropuhelua toimialan kehittämiseksi.

3.2. Lakot ja TES-kierrokselle valmistautuminen

Alkuvuotta leimasivat laajat poliittiset lakot, joilla ammattiliitot vastustivat maan hallituksen työmarkkina-uudistuksia. PAM järjesti helmikuussa kaksi poliittista työnseisausta: päivittäistavarakaupoissa yhden päivän lakon ja logistiikkakeskuksissa kolmen päivän lakon. Jatkuneen lakkoilun takia yksikkö keskeytti kaiken liitto-yhteistyön helmikuun ajaksi.

TES-työryhmätyön lisäksi yksikkö valmistautui tammikuussa 2025 alkavalle neuvottelukierrokselle yhteistyössä yritysten kanssa (mm. työelämävaliokunta ja ETU ry:n kanssa toteutettu yrityskysely). Kaupan liiton hallitus hyväksyi neuvotteluiden pelikirjan ja TES-tavoitteet marraskuussa.

Syksyn kuluessa valmisteltiin myös optikoiden työehtosopimuksen tulevaa neuvottelukierrosta yhteistyössä jäsenyritysten kanssa.

3.3. Työlainsäädäntövaikuttaminen

Yksikkö vaikutti erityisesti vientimallin lakikirjauksen toteutumiseen. Toisena keskeisenä vaikuttamisteemana oli osa-aikatyön puolustaminen lainsäädäntökiristyksiä vastaan.

3.4. Työelämävaliokunta

Työelämävaliokunta kokoontui vuoden aikana neljä kertaa.

Kokouksissa käsiteltiin keväällä hallitusohjelmaneuvotteluita ja poliittisia lakkoja. Lisäksi käsiteltiin TES-työryhmien sisältöä ja tulevia uudistuksia (myyjien palkkausjärjestelmäuudistus ja työaikatyöryhmän työn tulokset).

Syksyllä seurattiin hallitusohjelmakirjausten etenemistä lainsäädäntövalmistelussa ja viennin käynnistämää työmarkkinakierrosta. Samalla valmistauduttiin tammikuun 2025 kaupan työehtosopimusneuvotteluihin. Niitä varten valiokunnalta pyydettiin näkemyksiä neuvottelutavoitteista. Lisäksi jäsenet osallistuivat työehtosopimusratkaisujen kustannusvaikutusten arviointiin sekä toivat käytännön näkemyksiä neuvotteluiden ja lainsäädäntövaikuttamisen tueksi.

Työelämävaliokunnan puheenjohtajana toimi Tokmannin henkilöstöjohtaja Sirpa Huuskonen. Valiokunnan esittelijänä toimi työmarkkinajohtaja ja sihteerinä työmarkkinatiimin asiantuntija.

4. Elinkeinopoliittikka

4.1. Vaikuttamistyö

Vuoden 2024 elinkeinopoliittisen vaikuttamisen keskiössä oli vaikuttaminen Orpon hallituksen ohjelman toimeenpanoon sekä uuden EU-komission työohjelmaan yhdessä pohjoismaisten kollegajärjestöjen ja kaupan alan eurooppalaisten järjestöjen kanssa.

Kaupan liiton eurovaalitavoitteet oli julkaistu jo syksyllä 2023, mutta tavoitteiden jalkautusta tehtiin sekä keväällä ennen kesäkuussa järjestettyjä eduskuntavaaleja erityisesti puolueiden suuntaan että syksyllä, jolloin toteutettiin mm. mittava ministeriöiden EU-tiimien tapaamisohjelma. Lisäksi keväällä Kaupan liitto osallistui yhdeksään eurovaaliehdokkaiden kampanjaseminaariin.

Keskeisenä EU-vaikuttamisen teemana oli tasapuolisten toimintaedellytysten varmistaminen kansainvälisten verkkokauppojen ja -alustojen sekä sisämarkkinoilla toimivien kaupan yritysten välillä. Teemasta nousi syksyllä

poikkeuksellisen näkyvä ja sidosryhmien laajaa tukea saama kysymys. Teemaa koskevassa vaikuttamisessa tehtiin tiivistä yhteistyötä pohjoismaisten kollegoiden kanssa.

Kaupan liiton EU-tavoitteita jalkautettiin myös Brysselissä komission edustajien tapaamisissa, tiiviin dialogin avulla Suomen EU-edustuston virkakuntaan sekä suomalaisten europarlamentaarikkojen tapaamisissa. Joulukuussa Kaupan liitto järjesti jo kolmatta kertaa perinteeksi muodostuneen meppiavustajien lounas-tilaisuuden Brysselissä.

Kansallista norminpurkutyötä työstiin yhdessä EK:n ja jäsenliittojen kanssa. Kaupan liitto kokosi oman norminpurkulistan hallituspuolueiden eduskuntaryhmille. Hallituksen kevään kehysriihen yhteydessä edistettiin apteekkimonopolin purkamista ja budjettiriihen yhteydessä kaupan alan tavoitteiden huomioimista innovaatiopolitiikassa. Monopoliteemat, kuten apteekkiuudistus ja alkoholin myynnin vapauttaminen olivat aktiivisesti esillä vuoden aikana, ja niihin liittyvä yhteistyö PTY:n kanssa oli saumatonta.

Elinkeino- ja elinkeinopolitiikan kysymyksiä käsiteltiin jäsenliittojen kesken kahdesti kuukaudessa järjestettyjen laajennetun elinkeinopolitiikan ryhmän kokouksissa.

Apteekkivaikuttamisen erillishanke

Vuoden aikana apteekkivaikuttaminen oli erittäin aktiivista, jota toteutettiin syksyllä 2023 käynnistetyn toisen apteekkivaikuttamisen erillishankkeen puitteista, jolla oli oma, hankkeeseen osallistuvilta organisaatioilta kerätty budjetti.

Vuoden alussa julkistettiin Copenhagen Economicsilta tilattu selvitys lääkkeiden hintaerosta Suomen ja Ruotsin välillä, ja se sai osakseen suurta medianäkyvyyttä. Kevään aikana julkistettiin myös Ruotsin mallin mukaisen apteekkiuudistuksen tuomat säästölaskelmat, joita esiteltiin useaan otteeseen VM:n virkakunnalle sekä hallituksen ministereille osana kehysriihivaikuttamista. Keväällä julkistettiin myös kaupoissa sijaitsevia lääkekaappeja (apteekin palvelupiste) koskeva selvitys. Vuoden aikana teetettiin useita pienempiä selvityksiä apteekkiuudistukseen liittyen.

Edunvalvontajohtaja toimi Kaupan liiton edustajana kevään ja kesän työskennellessä, STM:n asettamassa itsehoitolääkkeiden myyntikanavan laajentamista arvioivassa työryhmässä sekä syksyllä työnsä käynnistäneessä STM:n apteekkitoiminnan uudistamisen seurantaryhmässä.

Itsehoitolääkeuudistuksen tiimoilta tapaamisia on vuoden aikana pidetty laajasti poliitikkojen, erityisavustajien, eduskuntaryhmien, median ja muiden sidosryhmien kanssa.

Apteekkihankkeen vetäjänä toimi edunvalvontajohtaja ja hanketta valvoi jäsenyrityksien ja -liittojen jäsenistä koostuva ohjausryhmä. Ohjausryhmälle järjestettiin vuoden aikana 12 kokousta ja lisäksi oma vetäytymis-ilta- ja illtapäivä.

4.2. Elinkeinopoliittiset valiokunnat ja ryhmät

Digitaalisen kaupan valiokunta

Digitaalisen kaupan valiokunta kokoontui vuoden aikana kolmesti. Valiokunnan keskeiset teemat koskivat digitaalisen kaupan sääntelyä, osaamista ja logistiikkaa. Lisäksi valiokunnassa seurattiin toimialan kehitystä tutkimustiedon perusteella.

Valiokunnan keskeisenä tehtävänä oli ohjata Digital Commerce Finland Oy:n (DCF) toimintaa. Liitto lähti DCF:n perustajaosakkaaksi vuonna 2023. Yhtiön tavoitteena on rakentaa maailman kilpailukykyisin digitaalisen kaupan yhteisö Suomeen. Kevään kokouksessa DCF:n toimitusjohtaja Ville Simola esitteli varsinaisesti vuoden 2024 alussa aloittaneen yhtiön toimintaa ja suunnitelmia sen kehittämiseksi, kuten toukokuussa 2024 järjestettävää eCom Summit & Awards -tapahtumaa. Samalla valiokunnan jäsenet evästivät odotuksistaan yhtiön toimintaa kohtaan.

Valiokunnan kevään kokouksessa Kaupan liitolta toivottiin verkkokauppaa koskevan tilastoinnin kehittämistä. Aihetta käsiteltiin molemmissa syksyn kokouksissa. Tarkoituksena on käynnistää keväällä 2025 korkeatasoinen verkkokaupan tilastointi yhteistyössä mm. Erikoiskaupan liitto ETU ry:n ja DCF:n kanssa.

Valiokunta sai kaikissa kokouksissaan katsaukset digitaalisen kaupan sääntelyhankkeista, jotka koskivat ennen kaikkea päätyneen komissiokauden sääntelyaloitteita sekä joulukuussa toimintansa aloittaneen uuden komission tulevia suuntaviivoja. Valiokunnassa seurattiin Kaupan liiton EU-vaikuttamista, erityisesti tasa-puolisten kilpailuedellytysten varmistamista EU:n ulkopuolisten verkkoalustojen kanssa.

Valiokunnassa sparrailtiin useaan otteeseen Kaupan liiton viestejä elinkeinopolitiikan painopisteitä ja innovaatiopolitiikan tavoitteita koskien. Valiokunta sai aiheesta alustuksen sekä EK:n että Kaupan liiton taholta. Lisäksi se sparrasi Oulun yliopiston liiketoiminta-analytiikan maisteriohjelman uutta Digital Platforms and Analytics -opintojaksoa, joka tulee osaksi Kaupan liiton koordinoimaa digitaalisen kaupan yliopisto-opintokokonaisuutta. Valiokunta käsitteli myös verkkokaupan kyberturvallisuusasioita, joista alustuksen antoi Kyberturvallisuuskeskuksen edustaja.

Valiokunnan sihteeri osallistuu Elinkeinoelämän keskusliiton TKI-liittoryhmän sekä eurooppalaisten verkko-kauppojen edunvalvontajärjestö Ecommerce Europe ja Digital Commerce Finlandin hallituksen työskentelyyn.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Kauppahalli24.fi:n toimitusjohtaja Petri Toivonen ja sihteerinä liiton edunvalvontajohtaja.

Kauppapolitiikan valiokunta

Kauppapolitiikan valiokunta kokoontui toimintavuoden aikana neljä kertaa. Keskeisiä seurannan kohteita olivat EU:n kauppapolitiikka, kansainvälinen logistiikka, yritysvastuulainsäädäntö, vastuullisuusraportointi (erityisesti hiilirajamekanismi CBAM) ja EU:n ja Kiinan sekä EU:n ja USA:n kauppasuhteet.

Edunvalvonnassa pidimme eri yhteyksissä esillä mm. kilpailua haittaavana tekijänä verkkokaupassa alle 150 euron lähetysten tullittomuutta EU:n ulkopuolelta lähetettäessä sekä tuonnin merkitystä Suomelle, erityisesti kansainvälisen logistiikan valossa.

Valiokunnan ulkopuolisten asiantuntijoiden pitämiä ajankohtaiskatsauksia kuultiin kokouksissa vuoden aikana yhteensä kahdeksan kappaletta seuraavista aiheista: Ajankohtaista EU:n kauppapoliittisista asioista, Kansainvälisen logistiikan tilanteesta, Kauppapolitiikan ajankohtaiskatsaus Suomen EU-edustustosta, Pohjoisten reittien yhteistyöstä Ruotsin ja Norjan kanssa, EU:n ja USA:n kauppapolitiikan ennakoasetelmista uuden komission ja USA:n presidentinvaalien valossa, Draghin raportin pääkohdista, Kiinan taloudesta ja sen kaupasta ja näkymistä, Suomen viennin edistämisen järjestelyistä, sekä USA:n uuden suunnan ja Trumpin hallinnon mahdollisista vaikutuksista.

Kauppapolitiikan valiokunnan puheenjohtajana toimi osto- ja myyntijohtaja Tuuli Luoma Kesko Oyj:stä ja sihteerinä johtava asiantuntija, vastuualueenaan energia ja liikenne sekä kauppapolitiikka.

Kauppapolitiikan valiokunnan puheenjohtaja kuuluu Kaupan liiton edustajana EK:n EU- ja kauppapoliittiseen valiokuntaan. Sihteeri kuuluu Kaupan liiton edustajana Ulkoministeriön kauppapoliittisen jaoston laajaan kokoonpanoon (EU2), Ulkoministeriön ulkosuhdejaoston (EU3) laajaan kokoonpanoon sekä Tullin asiakasneuvottelukuntaan.

Kemikaali- ja tuoteturvallisuusvaliokunta

Valiokunnalla oli vuoden aikana neljä kokousta, joissa käsiteltiin kemikaalilainsäädännön ja tuoteturvallisuuden ajankohtaisia kysymyksiä. Voimassa olevaan kemikaalilainsäädäntöön tuli lukuisia muutoksia vuoden aikana ja EU:n kemikaalistrategian mukainen lainsäädännön kohdennettu uudistaminen eteni usean säädöksen osalta. Keskeiset asiat on koottu Powerpoint-esitykseksi, joka on kokouksen jälkeen saatavilla myös jäsensivuilla.

Valmistautuminen digitaalisten tuotepassien tuloon asteittain useimmille tuoteryhmille vaikuttaa kaupan toimijoihin merkittävästi tulevina vuosina. Yhteistyössä Päivittäistavarakauppayhdistys PTY:n kanssa keskusteltiin tuotetietokanta Synkkaa ylläpitävän GS1 Finlandin kanssa paitsi tuotepassien edellyttämistä kehitystarpeista myös järjestelmän teknisestä peruskehityksestä vastaamaan nykypäivän muuttuneita tarpeita. Valiokunta seurasi EU:n tekstiilistrategian toimeenpanoa, johon kattojärjestössämme EuroCommercessa keskittyy erityinen STAR-ryhmä (Sustainable Textiles & Apparel Retailers and Wholesalers Interest Group).

Kemikaali- ja tuoteturvallisuusvaliokunta tekee aktiivista lainsäädäntötyön edunvalvontaa Suomessa ja EU-tasolla. Kaupan liitto on lausunut muun muassa ympäristönsuojelulain muutosehdotuksesta (EU:n F-kaasusetuksen kansallinen toimeenpano), paloturvallisuutta koskevista asetuksista sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukesin maksullisia suoritteita koskevasta asetuksesta. Hallitusohjelman mukaiseen norminpurkuun esitimme kansallisen kemikaali-ilmoituksen tietosisältövaatimusten keventämistä. CLP-asetuksen muutosten valmistelun yhteydessä ja kolmikantaneuvottelujen aikana tehtyä intensiivistä vaikuttamista merkittävimpiä yksityiskohtia myöten jatkettiin Suomen viranomaisten, komission virkamiesten ja MEP:n suuntaan aina lopulliseen päätöksentekoon asti.

Kaupan kantoja kemikaalipolitiikkaan liittyviin kysymyksiin esitettiin erityisesti Kemikaalineuvottelukunnassa ja kommentoitiin EU-jaostojen kautta valtioneuvoston kantoja tulevaan päätöksentekoon EU:ssa. Edunvalvontaan EU-tasolla ja kansallisesti valmisteltiin kantapaperi ”Kemikaalilainsäädännön byrokratiaa on vähennettävä kaupan kilpailukyvyyn ja kiertotalouden tukemiseksi”. Kantapaperi tuo konkreettisten esimerkkien avulla esiin kemikaalilainsäädännön monia haasteita kaupan yritysten kilpailukyvyyn, kiertotalouden edistämisen ja tasapuolisten kilpailuedellytystenkin näkökulmasta.

Tukesin tuoteyksikön asiantuntijoiden kanssa käydään säännöllisesti keskustelua ajankohtaisista tuoteturvallisuusasioista. 2024 oli yksi kokous, johon osallistui jäsenyritysten ja jäsenliittojen edustajia. Asialistalla olivat muun muassa nikotiinipussien uusi sääntely ja EU-säädöksistä tuoteturvallisuusasetus, akkuasetus, koneasetus, ekosuunnitteluasetus ja vihreät väittämät sekä tekstiilien merkintävaatimukset.

EU-tasolla on viety liiton näkemyksiä EuroCommercen kannanottoihin ja komission julkisiin kuulemisiin useissa kemikaalikysymyksissä, tärkeimpinä edelleen EU:n kemikaalistrategian toimeenpanoon liittyvät keskeneräiset säädösmuutoshankkeet. Vaikutettiin ja otettiin kantaa merkittäviin REACH-rajoituksiin (mikromuovit ja PFAS-rajoitus) liittyviin kysymyksiin ja laajavaikutteisiin aineiden luokitusehdotuksiin, kuten talkki ja etanoli.

Kemikaalilainsäädännön vaatimukset on nostettu edelleen esiin liiton kannanotoissa esimerkkinä epäreilun kilpailuedun luojana EU:n ulkopuoliselle verkkokaupalle suhteessa EU:ssa toimiviin yrityksiin. Lisäksi lain-säädännön yleisesti riittämättömät siirtymäajat verrattuna kaupan hankintaprosessien kestoon on tuotu edelleen vahvasti esiin.

Jäsenviestinnässä on tuotu esiin ajankohtaisia kemikaaliasioita ja edunvalvontaa monella tapaa. Tärkeimmät kemikaaliasiat ja lainsäädäntömuutokset on koottu kahden kuukauden välein Kemikaalitietoon, joka on jäsen-sivuilla saatavilla. Jäsenkirjeessä on uutinen ja linkki vasta ilmestyneestä Kemikaalitiedosta.

Kemikaali- ja tuoteturvallisuusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Kesko Oyj:n päivittäistavarakaupan laatu- ja tuotekehityspäällikkö Timo Kivi ja sihteerinä turvallisuus- ja kemikaaliasioista vastaava johtava asiantuntija.

Lakivaliokunta

Kaupan liiton lakivaliokunta työskenteli vuoden 2024 aikana kattavasti kaupan alan yritysten toimintaan vaikuttavien sääntelykokonaisuuksien parissa kokoontuen yhteensä neljä kertaa toimintavuoden aikana.

Käsiteltyihin asiakokonaisuuksiin sisältyivät myös Kaupan liiton tavoitteet kesällä 2024 alkanutta EU-parlamenttikautta ja uuden komission työohjelmaa varten, koska monet tavoitteista liittyvät keskeisesti tai osittain valiokunnan toimenkuvaan. Lokakuussa lakivaliokunta teki edunvalvontamatkan Brysseliin tapaamaan poliittisia päättäjiä, EU-virkakuntaa sekä Suomen edustuston asiantuntijoita.

EU-vaikuttamistyön keskiössä olivat tasapuolisten kilpailunedellytysten turvaaminen, paremman sääntelyn varmistaminen sekä maksuviivästysasetuksen valmistelun lopettamiseen tähtäävät toimet. Samoin yritysvastuudirektiivin sekä metsäkatoasetuksen etenemistä seurattiin valiokunnassa tarkasti. Esillä olivat myös lukuisat muut kuluttajansuojaa, tietosuojaa ja sisämarkkinoita koskevat lakihankkeet.

Kansallisen edunvalvontatyön pääpaino oli EU-lainsäädännön täytäntöönpanossa, mistä esimerkkeinä voidaan mainita kuluttajaluottotyöryhmä, kuluttajien vihreän siirtymän direktiivin sekä korjausoikeusdirektiivin kansallisen täytäntöönpanon työryhmä sekä kestävyysraportointia koskevan sääntelyn seurantar ryhmään osallistuminen ja kaupan alan oman taustaryhmän perustaminen. Alennushintojen ilmoittamista koskevat säännöt olivat aiempien vuosien tapaan esillä keskusteluissa, etenkin, koska kuluttaja-asiamies uudisti linjaustaan loppukesästä.

Lakivaliokunnan puheenjohtajana toimi SOK:n lakiasiaintohtaja Seppo Kuitunen ja varapuheenjohtajana Kesko Oyj:n lakiasiaintohtaja Lasse Luukkainen. Lakivaliokunnan työtä tukevat kuluttajaoikeusryhmä ja tietosuojaryhmä, jotka ottavat tarpeen mukaan kantaa kuluttajansuoja- ja tietosuoja-asioihin. Kuluttaja-

oikeusryhmä kokoontui vuoden aikana kaksi kertaa toimien valiokunnan sihteerin taustaryhmänä vihreän siirtymän direktiivin sekä korjausoikeusdirektiivin työryhmätyöskentelyssä. Kuluttajaoikeusryhmän puheenjohtajana jatkoi Kesko Oyj:n Corporate Counsel Antti Eeva, ja tietosuojaryhmän puheenjohtajana Kesko Oyj:n Data Protection Officer Kaija Kuusimaa. Valiokunnan ja työryhmien sihteerinä toimi EU-asioiden johtava asiantuntija.

Maksuvälinevaliokunta

Maksuvälinevaliokunta kokoontui toimintavuoden aikana yhteensä kolme kertaa. Yksi kokouksista järjestettiin perinteiseen tapaan Finanssialan korttimaksamisen työryhmän kanssa yhteiskokouksena.

Valiokunnan keskeisiä teemoja olivat digitaalista euroa ja eurokäteistä koskevien komission sääntelyaloitteiden seuranta ja vaikuttaminen niiden sisältöön, kansalliset käteissääntelyhankkeet, pikamaksamisen edistäminen ja korttimaksamisen kilpailutilanne. Valiokunta käsitteli myös digitaaliset lompakot tuovaa eIDAS-asetusta (electronic IDentification, Authentication and trust Services) sekä kahdessa kokouksessa maksuhuijauksia.

Valiokunnan sihteeri toimi Ecommerce European e-Payments Working Committeeessä sekä EuroCommercen Payment Committeeen jäsenenä, ja kevään ajan puheenjohtajana EuroCommercen Cash Working Groupissa, joka kokoontui kevään aikana seitsemän kertaa. Valiokunnan sihteeri tapasi keväällä EuroCommercen maksamisen tapahtumassa Brysselissä jäsenmaiden suurlähetystöjen maksamisen vastuuvirkamiehiä. Lisäksi valiokunnan sihteeri osallistui rahoitusmarkkinoita käsittelevän EU-jaoston (EU-10) työhön.

Digitaalisen euron tiimoilta valiokunnan puheenjohtajalle ja sihteerille tarjoutui mahdollisuus tavata syksyllä Euroopan keskuspankin johtokunnan jäsen Piero Cipollonea, joka vastaa EKP:ssä digieuron kehitystyöstä, ja välittää hänelle kaupan alan toiveita uutta maksutapaa kohtaan. Korttimaksamisen kilpailutilanne oli keskeisesti esillä puolestaan Kaupan liiton ja komission kilpailun pääosaston tapaamisessa kesällä. Maksamisen teemat, tarve lisätä kilpailua digitaalisessa maksamisessa, tuki digieuron kehitystyölle ja käteissääntelyn ongelmien esiin tuonti olivat osa myös Kaupan liiton EU-vaikuttamisen viestejä, joita esiteltiin vuoden mittaan medialle ja europarlamentaarikkojen avustajille.

Käteisen hyväksymistä koskevaa sääntelytarvetta tarkasteltiin kansallisesti VM:ssä. Kaupan liitto lausui peruspankkipalvelujen ja luottolaitoslainsäädäntöä koskevasta arviomuistiosta ja tapasi aiheen tiimoilta vastuuministeri Wille Rydmania. Toistaiseksi Kaupan liiton toiveiden mukaan kansallista käteissääntelyä ei valmistella, vaan odotetaan mahdollista EU-tasoista sääntelyä. Vuoden aikana käteiskeskustelu oli vilkasta mediassa, ja valiokunnan sihteeri osallistui siihen mm. mielipidekirjoituksellaan ja antamalla medialle aiheesta kommentteja.

Valiokunnan sihteeri toimi myös Suomen Pankin maksuneuvoston jäsenenä sekä sen alaryhmissä, eli digitaalisen euron seurantaryhmässä, käteistyöryhmässä sekä maksutietojen läpinäkyvyyttä käsittelevässä seurantaryhmässä. Maksutietojen läpinäkyvyyttä käsittelevään seurantaryhmään osallistui myös valiokunnan puheenjohtaja, ja osana ryhmän työtä Kaupan liitto laati yhdessä Suomen Yrittäjien kanssa suosituksen jäsenyrityksilleen maksutietojen läpinäkyvyyden parantamiseksi, jotta kuluttaja näkisi varmasti kuitilta, mitä, mistä ja milloin tämä on ostanut tuotteita tai palveluita. Valiokunnan puheenjohtaja toimi Kaupan liiton edustajana Suomen Pankin koordinoimassa Pikis-pikamaksamisen hankkeessa, jota käsiteltiin kaikissa maksuvälinevaliokunnan kokouksessa. Yhteistyö Suomen Pankin kanssa oli vuoden aikana tiivistä.

Pohjoismaista yhteistyötä koordinoitiin pohjoismaisten kaupan alan järjestöjen välillä säännöllisin etäkokouksin.

Valiokunnan puheenjohtajana toimi SOK:n maksamisen palveluista vastaava johtaja Kai Lindström ja sihteerinä edunvalvontajohtaja.

Turvallisuusvaliokunta

Valiokunnalla oli vuoden aikana viisi kokousta. Valiokunnan työ painottui kaupan rikosturvallisuuteen ja paloturvallisuuden osalta erityisesti EU:n akkuasetuksen myötä kasvaviin akkujen vastaanottovelvoitteisiin valmistautumiseen. Lähialueillamme jatkuvan epävakauden vaikutuksissa kaupan turvallisuuteen ja varautumiseen ei tapahtunut merkittävää muutosta edelliseen vuoteen verrattuna. Vaikutukset olivat edelleen pääasiassa epäsuoria, lukuun ottamatta erityisesti logistiikkakeskuksiin ja varastoihin kohdistuneita epäilyttäviä tarkkailu- ja lähestymisyrittäjiä. Kaupan toiminnot ovat selvästi potentiaalisen hybridivaikuttamisen kohde. Valiokunnan tavoitteita edistettiin toimintasuunnitelman mukaisesti.

Valiokunnan jäsenten kesken pidettyjen tilannekuvakatsausten aiheina olivat myymälähenkilöstön, asiakkaiden ja omaisuuden turvallisuusnäkökulmat ja turvallisuuden edistämiseen tähtäävät toimenpiteet. Havainnot väkivallan käyttämisestä ja erityisesti uhkatilanteiden sekä häiriökäyttäytymisen ja häirinnän huomattavasta lisääntymisestä korostuivat pitkin vuotta. Uudempana ilmiönä näkyi nuorten ja lasten vakavan häiriökäyttäytymisen voimakas kasvu. Myös myymälävakaudet ovat edelleen lisääntyneet.

Kauppa- ja jakelupoolin valmiuspäällikkö jakoi edelleen ajantasaista tietoa varautumisen ja jatkuvuuden hallinnan kannalta keskeisistä teemoista valiokunnan kokousten yhteydessä. Kyberuhat ja -vaikuttaminen korostuivat. Poliittisten lakkojen vaikutukset suoraan kaupan toimintoihin jäivät melko vähäisiksi.

Erilaiset edunvalvontatoimet yrityslähestymiskiellon toteutumiseksi pääministeri Orpon hallitusohjelma-kirjausten mukaisesti jatkuivat intensiivisinä. Yhteistyö työnantajaliittojen ja ammattiliittoista erityisesti Palvelualojen ammattiliitto PAMin kanssa oli aktiivista. Yrityslähestymiskieltoain laajasta kannatuksesta ja tarpeesta kertoo Kaupan liiton johdolla valmisteltu yhdentoista järjestön, mukaan lukien keskusjärjestöt EK ja SAK, yhteinen vetoamus keväällä 2024 lain pikaisesta säätämisestä. Yhä edelleen tilannekuva kauppaan kohdistuvasta rikollisuudesta ja uhkatilanteista vahvistaa uuden lain välttämättömyyttä kaikkein vakavimpia ja hankalimpia tapauksia varten. Kaupan edustajia kuultiin kokouksessa, jonka oikeusministeriö järjesti yrityslähestymiskiellon esiselvitysvaiheessa lokakuussa.

Kaupan turvallisuuskysymykset, häiriökäyttäytyminen, myymälävakaudet, yrityslähestymiskielto sekä Ollaan ihmisiksi -kampanja saivat vuoden aikana paljon huomiota julkisuudessa. Liiton mediaseurannan mukaan kaupan turvallisuusaiheet ja yrityslähestymiskielto olivat perinteisessä mediassa, printissä ja verkossa, esillä yli kahdessasadassa artikkelissa vuoden 2024 aikana, eli noin 3–4 jutussa viikossa.

Oppilaitosyhteistyönä Laurea ammattikorkeakoulun kanssa toteutettiin anastusilmoituslomake ja täyttöohje jäsenyritysten käyttöön, tarkoituksena sujuvoittaa rikosilmoituksen käsittelyä poliisin tutkinnassa, syyteharkinnassa ja oikeuskäsittelyn vaiheessa.

Kauppaan kohdistuvan rikollisuuden ilmiöistä ja tilannekuvasta, ennaltaehkäisemisen keinoista ja rikosprosessin sujuvoittamisesta jatkettiin aktiivista ja rakentavaa keskustelua poliisin ja syyttäjälaitoksen edustajien kanssa.

Kaupan liitto edustaa elinkeinoelämää myös 2024 keväällä asetetussa oikeusministeriön alaisuudessa toimivassa Rikoksentorjuntaneuvostossa, joka muun muassa seuraa ja edistää rikollisuuden ehkäisyä, rikoksista aiheutuvien haittojen vähentämistä ja kansalaisten arjen turvallisuutta. Lisäksi kaupalla on edustus Poliisihallituksen koordinoimassa Yksityisen turvallisuusalan neuvottelukunnassa.

Kaupan liitto järjesti lokakuussa perinteisen kaupan turvallisuuseminaarin *Kaupan turvallisuus 2024 – Mahdollisuuksia ja uhkia*. Hybriditilaisuuteen osallistui paikan päällä noin neljäkymmentä henkeä ja verkon kautta kaksinkertainen määrä. Tilaisuudessa kuultiin uusimmat kokemukset Ruotsin pääsykieltolainsäädännön soveltamisesta ja uusinta tutkimustietoa briteistä itsepalvelukassoilla tapahtuvasta rikollisuudesta ja käytännön torjuntakeinoista. Henkilökunnan kokema uhkailu ja häirintä oli omana esityksaiheena ja paneelikeskustelun teemana. Kuultiin nuorisorikollisuuden tilannekuvasta ja siitä, miten siihen puututaan uuden nuoriso- ja jengirikollisuuden ehkäisyn ja torjunnan toimenpideohjelman puitteissa. Suomalaisen kaupan yritykset kohtaavat myös kansainvälisen rikollisuuden ilmiöt. Rajat ylittävää rikollisuutta valotettiin Tullin näkökulmasta.

Turvallisuusvaliokunta on käynyt aktiivista vuoropuhelua yhteistyön kehittämiseksi erityisesti poliisin ja pelastusviranomaisien kanssa. Valtakunnallisessa viranomaisille suunnatussa turvallisuustapahtumassa toukokuussa esiteltiin Yhteistyö ja ratkaisut -osiossa kaupan konkreettista osallistumista ennaltaehkäisevään yhteistyöhön kouluissa.

Mun elämä, mun vastuu -kampanja jatkui edelleen Nuorten yrittäjyys ja talous NYT:n johdolla. NYT tarjosi hanketta ehdolle Turvallisuus & Riskienhallinta -lehden Finnish Security Awards -kilpailuun, mutta hanketta ei valittu osallistujien joukkoon.

Turvallisuusvaliokunnan puheenjohtajana toimi Keskon Oyj:n Senior Corporate Security Manager Petri Käyhkö ja sihteerinä turvallisuus- ja kemikaaliasioista vastaava johtava asiantuntija.

Yhdyskuntasuunnittelu- ja liikennevaliokunta

Yhdyskuntasuunnittelu- ja liikennevaliokunta kokoontui vuonna 2024 neljä kertaa. Yhdyskuntasuunnittelun puolella tärkeimpinä seurattavina teemoina olivat rakentamislakiin Orpon hallituskaudella tehty korjaussarja ja alueidenkäyttölain uudistaminen, joka jäi edellisellä hallituskaudella uudistamatta. Valiokunnassa on muodostettu Kaupan liiton kannat molempiin teemoihin ja seurattu tiiviisti ja vaikutettu erityisesti alueidenkäyttölain uudistamiseen.

Liikenteen puolelta tärkeimpinä seurattavina teemoina olivat kansallinen liikenteen vaihtoehtojen käyttövoimien jakeluinfraohjelma, tiestön kuntoon vaikuttavat elinkeinopoliittiset seikat sekä liikenteestä kerättävien verotulojen kehitys. Kaupan liitto oli myös yhtenä rahoittajana laajassa tiestön kuntoa selvittävässä tutkimuksessa. Tämän ”Tieverkon kunnossapidon vision” toteuttivat INFRA, Kaupan liitto, Koneyrittäjät, MTK, Sahateollisuus, Tieyhdistys ja Destia, ja se julkaistiin keväällä 2024.

Vuoden aikana valiokunnassa kuultiin yhdyskuntasuunnittelun puolella alueidenkäyttölain tiimoilta OTT, apulaisprofessori Aleksi Heinilää, joka laati selvityksen kaupan suuryksikkösääntelyn muutostarpeista ja -mahdollisuuksista Orpon hallitusohjelman maakuntakaavan ohjausvaikutusta koskevaan kirjaukseen toteuttamiseen liittyen. Myös valmistelussa mukana oleva ympäristöneuvos Sanna Jylhä oli valiokunnassa kuultavana ja kertomassa hallituksen esitystä valmistelevan työryhmän työstä. Sihteeri osallistui myös Elinkeinoelämän keskusliiton (EK) lakiuudistusta käsittelevän taustaryhmän toimintaan ja vaikutti yhdessä EK:n ja muiden

sidosryhmien kanssa lain valmisteluun. Sihteeri jakoi valiokunnalle tietoa myös mm. rakennusten energia-
tehokkuusdirektiivin etenemisestä, valtion aluehallinnon uudistamishankkeesta sekä EU:n ennallistamis-
asetuksen etenemisestä.

Liikenteeseen liittyen kuultiin asiantuntijaesityksiä eri aiheista. Johtava konsultti Pertti Virtala Destiasta kertoi
tiedon kuntoa selvittävän tutkimushankkeen tilanteesta ja tavoitteista, johtava asiantuntija Tiina Haapasalo
EK:sta alusti ajankohtaisista kansallisista ja EU:n liikenneasioista, sekä asiantuntija Jari Gröhn Väylävirastosta
väyläverkoston ja liikennejärjestelmän toimijoista. Sihteeri seurasi liikenteen kokonaisverouudistuksen tilan-
netta ja tiedotti valiokuntaa säännöllisesti. Kaupan liitto antoi vuoden 2024 aikana lausunnot liikenteeseen
liittyen:

- arviomuistiosta väylämaksun pysyvistä puolittamisesta (LVM)
- arviomuistiosta päästökauppadirektiivin toimeenpanosta (TEM)
- hallituksen esityksestä laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta (TEM)
- esityksestä EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta annettua asetusta
täydentäväksi lainsäädännöksi (LVM)
- hallituksen esityksestä eduskunnalle vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöönotosta
annettua EU:n asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (Eduskunnan Liikennevaliokunta)
- kansallisesta liikenteen vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfraohjelmasta (LVM)
- maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivityksen vaikutuksista (Väylävirasto).

Valiokunnan puheenjohtajana toimi Lidlin kiinteistö- ja kehitysjohtaja Virpi Kaikkonen ja sihteereinä
yhdyskuntasuunnittelusta ja liikenneasioista vastaavat johtavat asiantuntijat.

Yhdyskuntasuunnittelu- ja liikennevaliokunta päätettiin lakkauttaa vuoden 2024 lopussa. Liikenneasioiden
seurantaan perustetaan alkuvuodesta 2025 erillinen liikenneryhmä jäsenyrityksien edustajista. Ryhmän
koordinaattorina toimii liikenneasioista vastaava johtava asiantuntija.

Ympäristövaliokunta

Ympäristövaliokunta kokoontui toimintavuoden aikana viisi kertaa. Keskeiset valiokunnassa käsiteltävät asiat
on koottu Powerpoint-esitykseksi, joka on kokouksen jälkeen saatavilla jäsensivuilla.

Valiokunnan edunvalvonnan painopistealueita olivat EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetus, EU:n akkuasetus,
kansallinen kiertotalouslaki, vaikuttaminen kaupan jätehuollon kasvaviin kustannuksiin, rajat ylittävän
etäkaupan valvonta, EU:n ekosuunnitteluasetus, kiertotalouden Green deal, muovikassisopimus ja tarkastetun
rakennusten energiatehokkuusdirektiivin (EPBD) sähköautojen latauspisteiden rakentamisvelvoite. Lisäksi
valiokunnan agendalla olivat mm. biodiversiteetti, kertakäyttömuovidirektiivi, Kaupan liiton tavoitteet EU-
parlamenttikaudelle 2024–2029, Kaupan liiton uusi strategia ja TKI-politiikka sekä kaupan alan innovaatio-
toiminnan tarpeet kiertotalouden alalla.

Kaupan liitto jatkoi aktiivista vaikuttamista EU:ssa joulukuussa 2024 hyväksyttyyn pakkaus- ja pakkausjäte-
asetukseen yhteistyössä edunvalvontakumppaneidensa kanssa. Edunvalvontatyötä tehtiin niin Euroopan
komissioon, Euroopan parlamentin jäseniin, Suomen pysyvään edustustoon, ympäristö- ja ilmastoministeriin
kuin ministeriön vastuuvirkamiehiin.

EU:n heinäkuussa voimaan astuneen ekosuunnitteluasetuksen sisältämää vaatimusta digitaalisesta tuote-
passista vietiin kansallisesti eteenpäin. Toimittiin aktiivisesti FINNPASS-hankkeen ohjausryhmässä ja

vaikutettiin alkuvuodesta 2025 julkistettavaan, yrityksille suunnattuun, digitaalinen tuotepassi -työkirjan sisältöön, jotta työkirja olisi mahdollisimman hyödyllinen kaupan alan toimijoille ja saatavilla maksutta niin englannin- kuin suomenkielisenä. Kaupan liitto, Suomen Tekstiili & Muoti ry sekä Muoti- ja urheilukauppa ry valmistelivat vuoden aikana yritysten kanssa toteutettavaa kaksivuotista hanketta, jonka tarkoituksena on pureutua digitaalisen tuotepassin käyttöönoton mahdollisuuksiin ja haasteisiin kuluttajatekstiilien arvoverkostossa. Hankkeen sisältämällä tekstiilipilotilla pyritään luomaan ratkaisuja, jotka ovat sovellettavissa myös muissa tuoteryhmissä.

Kaupan edunvalvontaa helmikuussa 2024 voimaan astuneeseen EU:n akkuasetukseen tehtiin proaktiivisesti eri sidosryhmiin vaikuttaen sekä yhteistyössä heidän kanssaan. Toimenpiteitä olivat esimerkiksi järjestää syksyllä 2024 jakelijoiden velvoitteista maksuton infowebinaari yhdessä akkujen tuottajayhteisöjen Recser Oy:n ja Akkukierrätys Pb Oy:n kanssa sekä vuoropuhelu, yhteistyö ja tiedon välittäminen akkuohjausryhmän avulla. Lisäksi valiokunnan sihteeri osallistui VTT:n ja akkujen tuottajayhteisöjen yhdessä järjestämään työpajaan koskien akkuasetuksen digitaalista tuotepassivaatimusta. Valiokunta kävi yhteistyössä Kaupan liiton turvallisuusvaliokunnan kanssa aktiivista keskustelua ympäristöministeriön ja valvontaviranomaisten kanssa myymälöiden paloturvallisuushaasteiden ratkaisemisesta uuden asetuksen laajentaessa jakelijoiden akkujätteen vastaanottovelvoitetta. Hyvää keskustelua ja yhteistyötä jatketaan vuonna 2025.

Rajat ylittävän etäkaupan viranomaisvalvonnan haasteet ja tasapuoliset kilpailuolosuhteet olivat edunvalvonnan ydintä koko valiokunnan toimintavuoden ajan. Toukokuussa 2024 järjestettiin yhdessä tuottajavastuita valvovan kansallisen viranomaisen Pirkanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen kanssa yhteinen infowebinaari kansainvälisille yrityksille Suomen tuottajavastuuvetoista ja kuinka ne ovat mahdollista täyttää. Maksuttomaan infowebinaariin osallistui yli sata yritystä, mm. TEMU, Shein ja Amazon.

Uusittu rakennusten energiatehokkuusdirektiivi (Energy Performance of Buildings Directive, EPBD) tuli voimaan toukokuussa 2024. Valiokunta keskittyi direktiivin edunvalvonnassa sähköautojen latauspistevaatimukseen. Hyvää edunvalvontayhteistyötä jatkettiin muiden liittojen edustajista koostuvan EPBD-edunvalvontaryhmän kanssa mm. lähestymällä yhteisellä ehdotuksella direktiivin järkevöittämiseksi Euroopan komissiota ja europarlamentaarikoita. Kaupan liiton energiaryhmä pidettiin tietoisena asian edunvalvontatilanteesta.

Ympäristövaliokunnan jäseniltä selvitettiin ennen vuoden 2023 viimeistä kokousta näkemykset valiokunnan vuoden 2024 painopistealueista. Näiksi valikoituivat EU:n pakkaus- ja pakkausjäteasetus PPWR, kiertotalous sekä digitaalinen tuotepassi ja tuotetieto.

Ympäristövaliokunnan puheenjohtajana toimi Kesko Oyj:n vastuullisuusjohtaja Timo Jäske ja sihteerinä Kaupan liiton johtava asiantuntija, vastuualueenaan jätepolitiikka, kiertotalous ja vähähiilinen kauppa 2035.

5. Talous- ja veropolitiikka, tutkimus sekä osaaminen

5.1. Talous- ja veropolitiikka

Yhtenä liiton tärkeimpänä veropoliittisena tavoitteena on ollut työn verotuksen keventäminen ja ostovoiman turvaaminen. Tavoitetta on pidetty esillä sekä media- että vaikuttamistapaamisissa, kun valmistaudutaan kevään 2025 hallituksen puoliväliriiheen. Tavoitteen perusteluja on konkretisoitu pääekonomistin laskelmilla verokiilasta.

Talous- ja veropoliittisessa edunvalvonnassa on myös korostettu tullien merkitystä tasapuolisten toimintaedellytysten luomisessa eurooppalaiselle kaupalle. Kaupan liitto onkin ajanut aktiivisesti 150 euron tullivapausrajan poistoa ja poiston aikaistamista sekä EU:ssa että kotimaassa. Myös sähköverotuksen kehittäminen toimialaneutraaliksi sekä niin sanotun datataloushankkeen markkinaehtoisuuden puolustaminen ovat olleet tärkeitä teemoja edunvalvonnassa.

Olemme pitäneet koulutuksia ja kirjoittaneet tietoiskuja ja artikkeleita verotuksen eri osa-alueilta sekä Kaupan liiton omilla foorumeilla että muissa välineissä sekä tehneet selvityksen ulkomaisten työntekijöiden veroinsentiveistä. Olemme järjestäneet Kaupan liiton sekä tämän jäsenliittojen yritysjäsenille ilmaiskoulutuksen yleisen arvonnalisäverokannan korotukseen valmistautumisesta. Toimimme myös muiden tiimien tukena vero-, tulli- ja digikysymyksissä. Olemme mukana muun muassa EuroCommercen Taxation Committeeessa ja ECommerce European e-Logistics & Taxation Working Committeeessa jäsenenä sekä autoverotuksen oikaisulautakunnan että Yrityksen datatalous -hankkeen johtoryhmän jäsenenä.

Tiimin jäsenet ovat tehneet aktiivisesti vaikuttamistyötä sekä EU-tasolla että kotimaassa virkamiehiin ja poliitikoihin päin. Tiimin jäsenet ovat aktiivisia sosiaalisessa mediassa ottamaan kantaa ajankohtaisiin asioihin sekä ajamaan ja puolustamaan liiton edunvalvontatavoitteita, muun muassa apteekkimarkkinoiden uudistamista. Tiimi on kommentoinut aktiivisesti myös muita ajankohtaisia tutkimuksia, kuten joulukauppaa koskevaa tutkimusta.

5.2. Tutkimus

Jotta Kaupan liitto pystyisi toteuttamaan strategiansa mukaisia perustehtäviä, tavoitteita ja painopisteitä, se tarvitsee tuekseen kauppaa koskevia tutkimuksia ja selvityksiä sekä erilaisia tilastoja ja laskelmia.

Kaupan alan suhdanne-ennuste, Kaupan näkymät, julkaistiin helmikuussa ja elokuussa. Kaupan näkymien avulla pyritään lisäämään alan tunnettuutta ja antamaan päättäjille kuvaa toimialan tulevasta kehityksestä ja esimerkiksi työllisyydestä. Helmikuun julkistuksessa korostettiin erikoiskaupan haasteita, ja elokuussa nostettiin esille ennen kaikkea erikois- ja tukkukaupan pk-yritysten tarpeet saada tukea TKI-investointeihin ja työn tuottavuutta parantaviin kehityshankkeisiin.

Maaliskuussa julkaistiin vuosittain tehtävä tutkimus digiostamisesta. Tutkimus sisälsi muun muassa arvion digiostamisen suuruudesta ja kehityksestä, tietoa digiostamisen ostopolusta sekä kansainvälistä vertailua markkinoista ja kuluttajien ostopolusta. Lisäksi tutkimuksessa oli mukana analyysit kiinalaisalustoista Sheinistä ja Temusta. Pääekonomisti kävi esittelemässä tuloksia ja johtopäätöksiä useissa tilaisuuksissa ja seminaareissa sekä mediassa. Tutkimusjulkistuksen yhteydessä järjestettiin myös jäsenille ilmainen Kaupan Digiaamupäivä.

Huhtikuussa julkaistiin kosmetiikkamarkkinan toimialaraportti ja toukokuussa muotikauppaa tarkastellut selvitys. Syyskuussa julkaistiin digikuluttajan ostopolun kansainvälinen vertailu, jossa analysoitiin Statistan aineistoon perustuen suomalaisia, ruotsalaisia, saksalaisia ja brittikuluttajia.

Syyskuussa julkaistiin myös laaja tutkimus kuluttajien vastuullisuusasenteista. Tutkimuksen yhteydessä arvioitiin myös kotimaisten kaupan yritysten hankintakustannuksia aasialaisiin kilpailijoihin verrattuna, jos ne eivät noudata eurooppalaisia standardeja. Samalla julkaistiin Temun markkinapaikalta tehtyjen koeostojen tuloksia. Tutkimusjulkistus toteutettiin Kaupan vastuullisuusaaamupäivässä, joka järjestettiin yhdessä ETU ry:n

kanssa. Olemme esitelleet tutkimuksen tuloksia eri tilaisuuksissa ja mediassa, ja sen tuloksia on hyödynnetty edunvalvonnassa niin kotimaassa kuin EU-tasollakin.

Marraskuussa kokosimme joulukaupan merkitystä taustoittavan aineiston ja Kauppa.fi -sivustolle joulukauppaa koskevan kysymys ja vastaus -osion. Joulukuussa aloitimme B2B-verkkokauppaa koskevan kirjoitussarjan, jonka ensimmäiset osat julkaistaan tammikuussa 2025.

Olemme jatkaneet vuoden 2023 lopussa julkistettujen tilastosivujen kehittämistä. Syksyn aikana olemme myös valmistelleet laskentapohjia tulevia TES-neuvotteluja varten sekä tukeneet työmarkkinatiimin valmistautumista neuvotteluihin. Ekonomistimme vastaa niin työmarkkinatiimin kuin yritysjäsentenkin palkkatilastoja koskeviin kysymyksiin. Olemme myös kehittäneet kaupan työvoimapulssi-indikaattorin, jolla selvitetään kaupan yritysten näkemyksiä työvoiman saatavuudesta. Joulukuussa julkaistiin ekonomistimme tekemä selvitys kaupan työvoimatarpeista. Selvitys tukee edunvalvontatavoitteiden muodostamista muun muassa ulkomaisen työvoiman rekrytointitarpeisiin liittyen.

Joulukuussa julkaistiin myös koulutusasiantuntijamme tekemä selvitys oppisopimuskoulutuksesta. Julkaisussa selvitetään niin yritysten kuin oppilaitostenkin näkemyksiä nykyisestä oppisopimuskoulutuksesta sekä vertaillaan kotimaista järjestelmää joihinkin vastaaviin eurooppalaisiin järjestelmiin. Teimme myös tekoälypohjaisen pilottihankkeen kaupan osaamistarpeista sekä selvityksen ammattikorkeakoulutuksen vastaavuudesta kaupan vihreään siirtymään. Selvitykset tukevat Kaupan liiton koulutuspoliittista edunvalvontaa sekä antavat konkreettisia aiheita tutkintojen sisältöjen kehittämiseen.

Toteutimme uudistetun Osaava kauppa -tapahtumaan kuuluvan valtakunnallisen verkkotapahtuman 2. asteen ja korkeakoulutuksen opetuksen, ohjauksen ja kehittämisen henkilöstölle. Tapahtumakonsepti muotoiltiin palvelumuotoilun työkaluja, viime vuosien aikana kohderyhmältä kerättyjä palautteita ja toiveita sekä koulutusvaliokunnan näkemyksiä hyödyntäen.

Ekonomistimme ja koulutusasiantuntijamme osallistuvat Kaupan liiton ja PAM:n yhteisen pyöreän pöydän toimintaan. Koulutusasiantuntija osallistuu myös Kaupan liiton ja PAM:n koulutustyöryhmään ja edustaa Kaupan liittoa mm. opetushallituksen, EuroCommercen ja EK:n erilaisissa sidosryhmissä. Koulutusasiantuntija koordinoi myös viiden yliopiston kanssa toteutettavaa Digitaalinen kauppa -opintokokonaisuutta. Ekonomisti edustaa Kaupan liittoa mm. Tilastokeskuksen yhteistyöryhmissä sekä EK:n tilastoryhmässä, EK:n ja SAK:n tilastolautakunnassa, EK:n maahanmuuton taustaryhmässä ja EK:n järjestöekonomisteissa. Ekonomisti osallistuu myös Kaupan liiton työelämävaliokunnan, talous- ja verovaliokunnan sekä koulutusvaliokunnan toimintaan.

Liiton tutkimustoiminnasta vastaa pääekonomisti. Hän toimii myös erilaisten monivuotisten akateemisten tutkimushankkeiden ohjausryhmissä sekä tutkimukseen ja koulutukseen liittyvien instituutioiden hallituksissa.

5.3. Koulutusvaliokunta

Koulutusvaliokunta kokoontui vuoden aikana yhteensä neljä kertaa. Valiokunnan puheenjohtajana jatkoi Lindex Group Oyj:n Head of Talent Attraction and Development Sanna Raiskio. Sihteerinä toimi Kaupan liiton koulutusasiantuntija.

Valiokunnassa käsiteltiin erityisesti ajankohtaisia koulutuspoliittisia teemoja, kuten kehysriihessä ja budjetti-riihessä esitetyt ammatillisen koulutuksen leikkauksia ja koulutusvähennyksen poistoa. Lisäksi valiokunnassa on seurattu myös aikuiskoulutustuen lakkauttamista. Valiokunta on myös seurannut kokouksissa Kaupan liitossa tapahtuvaa koulutuksen teemoihin liittyvää selvitystyötä. Valiokunta pääsi toimintavuoden aikana myös vaikuttamaan Osaava kauppa -tapahtumakonseptin kehittämiseen ja toteuttamiseen. Vuoden viimeisessä kokouksessa käynnistettiin valiokunnan vuoden 2025 toimintasuunnitelman ideointia siten, että se on linjassa Kaupan liiton uuden strategian kanssa. Työtä jatketaan tulevan vuoden ensimmäisessä kokouksessa.

Valiokunnan kokouksiin liitettiin tänä vuonna Kaupan liiton ekonomistin toteuttama työvoimapulssi. Pulssi kartoittaa valiokunnan jäsenten näkemystä työvoiman saatavuudesta ja osaavan työvoiman saatavuudesta. Valiokunta vastaa pulssikyselyyn kokouksien aikana. Vastausten pohjalta kootaan työvoimakartoitus, joka lähetetään kyselyyn vastanneille valiokunnan jäsenille. Kartoitus on myös Kaupan liiton tutkimustiimin käytössä antaen arvokasta tietoa yritysten näkymistä.

Valiokunnan kokouksissa vieraili useita asiantuntijoita. Vuoden ensimmäisessä kokouksessa valiokunta kuuli Laurea Ammattikorkeakoulun tarjoamista yhteistyökumppanuuksista johtaja Ilkka Kurkelalta. Lisäksi kokouksessa syvennyttiin kaupan alan työvoima- ja koulutustarpeiden ennakointituloksiin Opetushallituksen opetusneuvos Kari Nyyssölän johdolla. Kevään toisessa kokouksessa ETLA:n tutkimusneuvonantaja Petri Rouvinen kertoi valiokunnalle generatiivisesta tekoälystä ja ihmistyön tulevaisuudesta kaupan alan näkökulmasta. Syksyn kokouksissa kuultiin Omnian osaamiskeskuksen tarjoamasta kielituetusta työllistämisestä yrityskoordinaattori Adwoa Brewun ja opettaja Virpi Heinin kertomana. Lisäksi kuultiin Työterveyslaitoksen kyselytutkimuksen tuloksia vihreän siirtymän edistymisestä kaupan alalla vanhemman tutkijan Arja Ala-Laurinahon johdolla. Vuoden viimeisessä kokouksessa Ahlsellin HR Business Partner Kaisa Gröhn kertoi monimuotoisuus- ja inklusiivisuustyöstä Ahlsellilla.

5.4. Talous- ja veropoliittinen valiokunta

Talous- ja veropoliittinen valiokunta kokoontui vuonna 2024 yhteensä kolme kertaa.

Valiokunnan kokouksissa korostui toimintavuoden aikana hallituksen päätös kuroa budjettivajetta umpeen välillisiä veroja korottamalla. Valiokunnassa oltiin erityisen pettyneitä hallituksen linjaukseen korottaa arvonlisäveroja. Kaupan alalle haitallisin korotus oli yleisen arvonlisäveron korottaminen 24 prosentista 25,5 prosenttiin, joka kurjisti erityisesti erikoiskaupan tilannetta ja aiheutti kaupoille merkittäviä hallinnollisia kustannuksia mm. järjestelmäpäivitysten myötä. Alennetun 10 prosentin alv-kannan korotus 14 prosenttiin koski kaupan alalla erityisesti kirjakauppaa.

Suomen taloudellisen tilanteen kehitystä käsiteltiin vuoden 2024 viimeisessä kokouksessa, jossa Etlan ennustepäällikkö Päivi Puonti esitteli ajankohtaisia talouslukuja sekä arvioita siitä, miten talous tulee kehittymään. Epävarmuutta aiheutti mm. Trumpin valinta Yhdysvaltojen uudeksi presidentiksi ja mahdolliset uudet tullit eurooppalaisille tuotteille. Valiokunnassa keskusteltiin myös valtiovarainministeriön arvonlisäverotusyksikköä vetävän hallitusneuvos Tuula Karjalaisen kanssa vuodelle 2025 kohdistetuista alv-korotuksista ja uudistuksista. VM:llä oli työn alla makeisten ja suklaan arvonlisäveron korotus 25,5 prosenttiin, jonka valiokunta katsoi lisäävän rajanvetokysymyksiä päivittäistavarakaupoissa. Sen sijaan VM ei ollut vielä alkanut valmistella selvitystä liittyen reaaliaikaiseen arvonlisäverotuksen raportointiin, joka on mainittu pääministeri Orpon hallitusohjelmassa.

Valiokunnan sihteeri, Kaupan liiton johtava veroasiantuntija, osallistui mediakeskusteluun alv-korotuksiin liittyen antamalla haastatteluja sekä kirjoittamalla mielipidekirjoituksia. Hän myös kirjoitti asiantuntija-artikkeleita ja uutisia liiton jäsen- ja uutiskirjeisiin. Kaupan liiton talous- ja veropoliittisen valiokunnan puheenjohtajana jatkoi vuoden 2024 ensimmäisessä kokouksessa Kesko Oyj:n talous- ja rahoitusjohtaja Jukka Erlund, minkä jälkeen puheenjohtajana toimi Kesko Oyj:n verojohtaja Oili Lahdenperä.

6. Viestintä ja vastuullisuus

Viestintä ja vastuullisuus -tiimi työstää liiton strategiset painotukset viestinnän ja vastuullisuuden toimintasuunnitelmaksi ja teoiksi. Viestinnän osalta tiimi panostaa vaikuttavaan ajankohtaisviestintään ja maine- ja vetovoimatyöhön sekä kehittää liiton viestintätapoja, kanavia, luotaamista ja mittaamista. Vastuullisuudessa tiimi kehittää ja toteuttaa toimialatasoisesta vastuullisuuden ja kestävän kehityksen työtä Kaupan liiton strategisen vastuullisuusmallin mukaisesti, vaikuttaa vastuullisuuden ja kestävyys- ja eri teemoissa, sekä etsii keinoja tukea alan yrityksiä niiden vastuullisuustyössä ja -raportoinnissa.

Viestintä- ja vastuullisuustoimiin liittyy vahva dialogi, tiedonkulku ja yhteistyö johdon, asiantuntijoiden, jäsenten ja laajemmin sidosryhmien kanssa. Vuoden 2024 lopussa Viestintä ja vastuullisuus -tiimin vahvuus oli 3 henkilöä.

6.1. Viestintä ja viestintävaliokunta

Liitto satsasi vahvaan ajankohtaisviestintään. Sähköinen uutiskirje ilmestyi joka toinen viikko ja jäsenkirje kerran kuussa, JäsenExtra-viesti ja Päättäväiesti tarvittaessa. Uutiskirjeen jakelu oli vuoden lopussa noin 7000 ja jäsenkirjeen noin 4600. Julkaisimme 41 mediatiedotetta, 22 uutiskirjettä, 11 jäsenkirjettä, 4 JäsenExtraa ja 18 Päättäväiestiä. Some-kanavista käytössä olivat LinkedIn, X, Facebook, Instagram ja Youtube sekä veto-voimakampanjoissa TikTok. Uutena kanavana otimme testaukseen Blueskyn.

Kauppa.fi:n julkisilla ja jäsensivuilla vieraili noin 247 500 yksittäistä kävijää vuoden aikana, ja koko liiton sivustokokonaisuudessa noin 262 000 yksittäistä kävijää – jälkimmäisessä mukana erillissivustot Kannattava kauppa, Digitaalinen kauppa, Ollaan ihmisiksi ja Kassi-info.

Loimme EU-vaalivaikuttamiselle oman erottuvan ilmeen, teemaverkkosivut sekä PPT-aineistot, ja julkaisimme mm. Päättäväiestejä, uutisia ja mielipidekirjoituksia EU-vaaliteemoin. Toteutimme liiton EU-vaalivaikuttamisen somekampanjan. Lisäksi jatkoimme panostuksia hallitusohjelmavaikuttamiseen. Toteutimme erityis-satsauksia mm. apteekkivaikuttamiseen. Työstimme yhteistyössä asiantuntijoiden kanssa laajempia tausta-aineistoja mm. työvuorosunnitteluun, osa-aikatyöhön, vientimalliin, yrityslähestymiskieltoon ja Temu-ostamiseen liittyen. Loppuvuodesta käynnistimme neuvotteluviestinnän suunnittelun työmarkkinatiimin kanssa, sekä toteutimme joulukauppiaviestintää talon yhteistyöllä.

Kevätkaudella toteutimme laajan mediatapaamisten sarjan, jossa kutsuimme keskusteluun 9 eri toimitusta. Lisäksi tapasimme erikseen useita vastaavia päätoimittajia ja muita median edustajia. Mediatapaamiset poikivat paitsi hyviä taustakeskusteluita myös julkisuutta teemoillemme. Satsasimme myös mielipidekirjoituksiin, joiden läpimeno oli erinomainen. Kaupan liitto mainittiin vuonna 2024 yli 2200 kertaa printti- ja verkko-medioissa.

Julkaisimme 18 yrityscase-tarinaa, joissa kerroimme jäsenyritystemme vastuullisuusteosta, eri vastuullisuusnäkökulmia, erilaisia yrityksiä ja toimialoja monimuotoisesti huomioiden. Aineistoa työstimme kehittämisen, yhdessä oppimisen, edunvalvonnan ja mainetyön tueksi, samoin toimialatasoisessa vastuullisuuskooosteessa hyödynnettäväksi.

Tiimi osallistui talon strategiatyöhön ja toimintasuunnitelman rakentamiseen. Se myös työsti loppuvuodesta strategian visualisoinnin ja viestintäsuunnitelman yhteistyössä johdon kanssa, myös viestintävaliokuntaa sparraukseen kytkien (julkistus 13.1.2025.)

Satsaukset videotuotantoon jatkuivat. Tiimi julkaisi 27 omien viestintäasiantuntijoiden työstämää videota. Videoissa nostettiin edunvalvonnan ajankohtaisia teemoja; lisäksi tiimi ideoi kaupan merkityksestä viestivän videosarjan somessa, tapahtumissa ja tapaamisissa hyödynnettäväksi.

Vetovoimatyö on liitolle tärkeässä roolissa niin kaupan alalle innostamisen kuin mainetyön näkökulmasta. Sen keskeisiä sisältöjä vuonna 2024 olivat

- **Kannattava kauppa -verkkosivusto ja Digitaalinen kauppa -verkkosivusto**
 - Mm. uutisartikkelit ja Digitaalinen kauppa -opintokokonaisuuden somevideokampanja yhteistyössä kumppaniyliopistojen kanssa
- **Mahdollisuuksien kauppa -kampanja**
 - Yhteistyössä mukana ETU ry, Teknisen Kaupan Liitto, K-kauppiasliitto ja PTY ry. Kampanjointi yhteishaun aikaan keväällä ja syksyllä. Mukana 5 animaatiota ja 13 uutta uratarinaa, eri työtehtävistä ja eri jäsenyrityksistä viestien.
 - TikTokissa mainosnäyttöjä keväällä noin 1 843 000 ja syksyllä 1 507 000; klikkejä noin 3000 ja 2300. IG: keväällä postauksia 14 kpl, näyttöjä noin 516 100; syksyllä postauksia 6 kpl ja näyttökertoja noin 200 360.
- **Maailman suurin etätET -tapahtuma ja -viestintä**
 - Kaupan liiton yrityskumppaneina K-ryhmä ja Cramo Finland. Teemoina erityisesti kaupan alan merkitys, kaupan eri toimialat, monipuoliset tehtävät, miten kaupan alan osaajaksi, mitä osaamista alalla tarvitaan. Noin 2060 katsojaa seuraamassa lähetystä. Aktiivinen ennakko- ja tapahtumaviestintä.
- **Mun elämä, mun vastuu** -opintokokonaisuuteen liittyvä viestintä ja yhteistyö
 - Oppimiskokonaisuus Nuorten yrittäjyys ja talous NYT:n vedossa, kumppaneina Kaupan liitto, K-ryhmä, Lidl, S-ryhmä, Stockmann, Tokmanni sekä K-kauppiasliitto. NYT viesti oppimiskokonaisuudesta suoraan opoille ja opettajille omien kanaviensa kautta. Lisäsi se toteutti somekampanjan.
 - Oppimiskokonaisuuteen osallistui 2890 oppilasta ja 165 opettajaa vuoden aikana.
- **Muuta mm.**
 - Osaava kauppa -tapahtumien viestinnällinen tuki
 - Asiantuntijakumppanina Vastuullinen työnantaja -yhteisössä (Oikotie Työpaikat / Shipstedt'n vedossa)
 - NYT-yhteistyötä myös: mukana NYT Job Shadow -päivässä sekä Uskalla yrittää -kisan tuomaristossa ja tapahtumapäivässä kaupan, viestinnän ja vastuullisuuden painotuksin.

Kampanjat 2024 osana maine- ja vastuullisuustyötä:

- Mahdollisuuksien kauppa -kampanja, Q1 ja Q3 (ks. yllä)
- **EU-vaalivaikuttamisen** some-kampanja, Q2
- **Pride-teemaviikko**
 - tasa-arvon ja monimuotoisuuden teemoin some-kanavilla kesä-heinäkuun vaihteessa
 - Kaupan yrityscaset pääsisältönä
- **Kestävän kehityksen viikon some-kampanja ja SDG Flag Day, Q3**
 - Kaupan liitto osallistui Euroopan kestävän kehityksen viikolle 9/2024 kampanjalla, joka näkyy sosiaalisen median kanavilla. Pääosassa toimialan ja jäsenyritystemme teot.
 - SDG Flag Day 25.9.2024: maailmanlaajuinen liputuskampanja, jossa eri organisaatiot ja tahot kertovat sitoutumisestaan YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin.
- **Kaupan merkitys** -videosarja ja -kampanja, käynnistys yrittäjänpäivänä 5.9. (jatkuu -25)
 - Suunnittelu ja toteutus tiimin tuotantona; liiton visuaalisen viestinnän vahvistaminen
- **Ollaan ihmisiksi** -kampanja, Q4
 - Somepainotteinen kampanja yhteistyössä PAMin kanssa
 - Näyttökerrat: Meta 436 541, Google 232 772, Tiktok 397 769
 - Aktiivisessa teemaviestinnässä myös mm. Puuilo, Motonet, SOK ja Osuuskauppa Keskimaa.
- Mukana **elinkeinoelämä yhteisissä kampanjoissa** EK:n vedolla
 - Toimintakykyinen tekijä -kampanja (case Tokmanni), Q1
 - EU-vaalivaikuttamisen kampanja (mukana hallituksen pj., K-ryhmä), Q2
 - Nuoret tekijät -kampanja (case Halpahalli), Q2
- **Digitaalinen kauppa** -opintokokonaisuuden somevideoiden sarja, Q4
 - Yhteistyössä kumppaniyliopistojen ja vastuuopettajien kanssa.

Kauppa.fi on liiton ykköskanava ja viestinnän sisältöjen kotipesä. Kauppa.fi:n julkista sivustoa sekä jäsensivuja kehitettiin ja päivitettiin monipuolisesti:

- Työstetty seuraavia uusia laskeutumissivuja/ sivukokonaisuuksia laajempien strategisten tai viestinnällisten teemojen ympärille: Eurovaalisivut, Ollaan ihmisiksi -kampanja, Asiaa apteekeista (vol.2), Uusiutuva kauppa 2035 -sivuston päivitys, Kannattava kauppa -sivun uudistukset.
- Tutkimus- ja tilastosivujen uudistukset
- Työsuhdesivustojen sisältö- ja rakenneuudistukset sekä löydettävyyden parantaminen
- Hakutoimintojen kehittäminen
- Saavutettavuuden parantamiseen liittyvä laajempi toimenpiteiden kokonaisuus (Kauppa.fi & sähköiset kirjeet)
- Kassi-info-alustan siirto Kauppa.fi-verkkomaailman yhteyteen.

Toteutimme mediaseurannan kilpailutuksen, jonka yhteydessä neuvottelimme uudenlaisen sopimuksen, jossa Kaupan liitto voi ottaa seurantakumppaniksi jäsenliittojaan. PTY liittyi tähän yhteistyöhön. Organisoimme mediakoulutuksia asiantuntijoillemme sekä valokuvauksia press- ja henkilökuvia varten. Tuimme viestinnässä ja toteutuksissa useita talon tapahtumia. Päivitimme ja julkaisimme kannatusilmoituksia eri toimittajaryhmien julkaisuissa.

Vuoden aikana teimme runsaasti yhteistyötä jäsenyritysten ja -liittojen kanssa, samoin tapasimme eri sidosryhmien edustajia. Osallistuimme EK:n ja EuroCommercen viestintätapaamisiin (mm. Editorial Team) sekä Procomin toimintaan.

Viestintävaliokunta kokoontui neljä kertaa toimintavuoden aikana. Se sparrasi ajankohtaisia viestinnän teemoja ja sisältöjä, ja toteutti liiton sidosryhmädialogia vierailijatapaamisin. Vierailijoina olivat mm. Kauppalehden vastaava päätoimittaja Riina Nevalainen, Demokraatin vastaava päätoimittaja Petri Korhonen, Ylen Nuorten toimituksen päällikkö Kirsi Teräväinen sekä Turun Sanomien vastaava päätoimittaja Jussi Orell. Valiokunnan puheenjohtajana toimi viestintäjohtaja Outi Hohti SOK:sta, esittelijänä viestintä- ja vastuullisuusjohtaja ja sihteerinä viestintäasiantuntija.

Kaupan liittoviesticijat kokoontuivat Kaupan liiton lisäksi K-kauppiasliitossa ja PTY:ssä kuullen mm. toimitusjohtajien katsauksia sekä liittojen ajankohtaisia. Ryhmän jäsenet myös ideoivat ja työstivät yhteisiä vetovoimatyön ponnistuksia. Ryhmän toimintaa koordinoi viestintäasiantuntija.

6.2. Vastuullisuus ja vastuullisuusvaliokunta

Kaupan liitto jatkoi vuonna 2023 luodun Kaupan liiton strategisen vastuullisuustyön mallin jalkautusta. Mallissa vastuullisuusteemat viedään osaksi strategiatyötä ja huomioidaan entistä paremmin liiton toiminnassa.

Keväällä liitto päivitti toimialatasoisen vastuullisuuden olennaisuusanalyysin yhdessä jäsenyritysten ja asiantuntijoiden kanssa. Arvioinnissa hyödynnettiin CSRD:n mukaisen kaksoisolennaisuusanalyysin periaatetta, jossa huomioidaan ESR-standardien vaatimukset. Osana projektia liitto työsti ylätasoisen ohjeistuksen jäsenyrityksille niiden oman olennaisuusanalyysin käynnistämisen tueksi. Kumppanina projektissa toimi Gaia Consulting. Tulokset vietiin osaksi liiton strategiaproessia.

Liitto pilotoi kevätkaudella Kaupan vastuullisuuskoste 2023 -julkaisun. Uudenlaisessa koosteessa Kaupan liitto kertoi toimistaan YK:n Global Compact -aloitteessa. Lisäksi osana vastuullisuuskostetta se julkaisi ensimmäistä kertaa vastuullisuuskatsauksen, joka paketoii toimialatasoista vastuullisuustietoa. Kokonaisuus toimi liiton Communication on Progress (COE) -raporttina Global Compact -aloitteessa. Kumppanina vastuullisuuskosteen laadinnassa toimi vastuullisuustoimija ToDD. Koostetta on tarkoitus kehittää edelleen ja tuloksia hyödyntää niin kaupan vastuullisuuden kehittämisessä, edunvalvonnassa kuin mainetyössä.

Kaupan liitto haluaa tukea jäsenyrityksiä niiden vastuullisuus- ja kestävyystyössä. Se viestii ennakoivasti regulaatioteemoissa, samoin toimeenpanovaiheessa. Se järjestää tapahtumia ja keskustelufoorumia, vahvistaa kumppanuuksia, sekä kehittää työkaluja ja oppaita jäsenyritysten toiminnan tueksi.

Vuonna 2024 Kaupan liitto tiivistii yhteistyötään UN Global Compact -yhteisössä, vastuullisuustyön kansainvälisen viitekehyksen vahvistamiseksi ja arvopohjan kirkastamiseksi. Se satsasi mm. Kestävän kehityksen viikolle somekampanjalla, SDG Flag Day -viestintään sekä osallistui ja kannusti mukaan yhteisön tapahtumiin. Tiimin edustaja osallistui kestävä kehityksen viikon kansainväliseen ja pohjoismaiseen yhteistyöhön sekä viestintään osana UNGC FIN -delegaatiota, joka toimi yhteistyössä valtioneuvoston delegaation kanssa. Lisäksi tiimi teki viestintä- ja tapahtumayhteistyötä kotimaassa UN Global Compactin kanssa, kutsuen mm. yhteisön asiantuntijoita liiton koulutuksiin asiantuntijoiksi.

UN Global Compact Finland myönsi Kaupan liitolle yhteisöjäsenen tunnustuksen 21.11. järjestön 5-vuotisjuhlassa. Tunnustus myönnettiin kaiken kaikkiaan toista kertaa järjestön historiassa.

Vuonna 2024 tiimi osallistui erityisesti seuraavien tapahtumien suunnitteluun ja toteutukseen:

- 27.2. Kohti sosiaalisesti vastuullista henkilöstötyötä. Mukana liiton edustajien lisäksi HR Legal Services ja Ruohonjuuri.
- 18.4. Hyvän verkkokauppakokemuksen rakentaminen, työkaluna saavutettavuus. Järjestäjänä Avaava (Accessible EU-hankkeen Suomen-toimija), kumppaneina Kaupan liitto ja DCF. Ohjelmassa Kaupan liiton puheenvuoro sekä caset Prisma.fi ja Verkkokauppa.com.
- 25.4. Vastuullisuuden olennaisuusanalyysi – miten luoda vankka perusta CSRD:n mukaiselle raportoinnille. Mukana Gaia Consulting, sekä caset Luhta Sportsware Company ja Transmeri Group.
- 3.6. Yritysvastuudirektiivi tulee – milloin, mitä, miksi ja ketä koskee? Kumppaneina ulkoministeriö, ETL ja Reilu Kauppa. Kaupan liiton viestit mukaan ohjelmaan ja yhteenvedoon.
- 28.8. Kaupan vähähiilisyystiekartta-koulutus. Mukana kaupan liittojen edustajien lisäksi Gaian koulutuksellinen osio, intro SBTi-työkaluun (UNGC FIN), rahoittajan puheenvuoro (OP) sekä caset Ahlsell ja Stark Suomi.
- 6.11. tarjosimme Biodiful-hankkeen työpajalle fasilitetit Kaupan liitossa, ja kutsuimme mukaan kaupan liittojen toimijoita. Kyseessä luonnon monimuotoisuustyön tukemiseen liittyvä toimi.
- Mukana Kaupan vastuullisuusaamupäivän ja tutkimusjulkistuksen sisältöideoinnissa ETU ry:n kanssa.
- Mukana kaupan vastuullisuuspuheenvuoroin muiden tilaisuuksissa:
 - 8.3. Muuttuva yhteiskunta -seminaarissa Tampereella, pääjärjestäjänä PKO
 - 14.11. keskustelupuheenvuoro Oikotie Työpaikkojen Vastuulliset työpaikat -tutkimuksen julkistuksessa.

Yllä mainittujen lisäksi liiton asiantuntijat järjestivät useita muita vastuullisuusteemoihin linkittyneitä tapahtumia.

Julkaisimme vastuullisuusteemaisia uutisia ja tilannetietoja eri teema-alueita seuraavien asiantuntijoiden kanssa, sekä 18 yrityscase-tarinaa jäsenyritystemme vastuullisuusteosta monimuotoisesti viestien. Tiimi viesti henkilöstölle vastuullisuuskoulutuksista ja -tapahtumista FIBSissä ja UN Global Compactissa, joiden jäsenenä liitto toimii.

Satsasimme kumppanuuksien kehittämiseen myös tavoitteenamme tukea erityisesti pk-yrityksiä kasvavissa raportoinnin vaateissa. Syyskaudella neuvottelimme uudenalaisesta kumppanuusmallista Sustashift Oy:n kanssa, ja vuoden lopussa allekirjoitimme yhteistyösopimuksen. Taustakeskusteluihin ja kommentointiin osallistuivat Teknisen Kaupan Liiton, AKL:n, ETU ry:n ja RASI ry:n edustajat. Kokonaisuuden puitteissa Sustashift tarjoaa kaupan liittosateenvarjon jäsenyrityksille olennaisuusanalyysijä sekä raportointityökaluja edullisemman hintaan. Osana yhteistyötä tavoitteena on kehittää alatoimialatasoisia olennaisuusanalyysijä sekä työkalu pk-yritysten vapaaehtoisen vastuullisuus- ja kestävyysraportoinnin tueksi.

Kaupan liitto neuvottelee yhteistyömalleista myös muiden palvelutarjoajien kanssa.

Välitimme alan vastuullisuus- ja arvoviestejä kampanjoin (ks. aiemmin kampanjat; erityisesti Kestävän kehityksen viikon kampanja ja SDG Flag, Ollaan ihmisiksi sekä Pride-viikon viestit.) Toteutimme kaupan hiili-indeksi päivityksen ja tulosten julkistuksen osana vähähiilisyystiekarttatyön seurantaa, kumppanina ToDD. Loppuvuodesta liiton vastuullisuuden ja hallinnon vetäjät toteuttivat yhdessä Kaupan liiton monimuotoisuus-sitoumuksen kevyen päivityksen ja ideoivat prosessin jatkon liitossa kevätkaudella 2025.

Osallistuimme mm. EK:n vastuullisuusryhmän tapaamisiin ja vähähiilisyystiekartan ohjausryhmän työhön. Liityimme tukijana Haaga-Helia AMK:n ja Laurean AMK:n kaksivuotiseen Impact-hankkeeseen, joka käynnistyi syyskaudella 2024.

Vastuullisuusvaliokunta kokoontui neljä kertaa vuoden aikana. Vierailijoina olivat mm. Gaia Consultingin Millariia Wikman (olennaisuusanalyysin tilanne ja työkalun sparraus) sekä Sustashift Oy:n partner Verner Laakkonen (kestävyyssraportointiyhteistyön mahdollisuudet). Kaupan liitoista puheenvuoroja pitivät AKL:n vastuullisuusasiantuntija Ville Mirsch (AKL:n kestävyysraportointi-yhteistyö), Kaupan liiton toimitusjohtaja sekä johtavat asiantuntijamme vastuualueinaan vähähiilisyystiekarttatyö, metsäkatoasetus, EU-edunvalvonta sekä ympäristöedunvalvonta. Myös ryhmä jäsenliittojen toimitusjohtajia osallistui yhteistyön kehittämistä ideoiviin sisältöosioihin.

Puheenjohtajana toimi vastuullisuusjohtaja Nina Elomaa SOK:sta ja esittelijänä ja sihteerinä viestintä- ja vastuullisuusjohtaja.

Kaupan liiton antamat lausunnot 2024

Lausunto vientivetoista työmarkkinamallia ja sovittelujärjestelmän kehittämistä koskevista hallitusohjelma-kirjauksista, 8.1.2024

Lausunto fossiilisten polttoaineiden päästökaupan arviomuistiosta, 9.1.2024

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle ulkomaalaislain 72 a §:n muuttamisesta ja ulkomaalaislain muuttamisesta annetun lain 72 §:n muuttamisesta, 7.2.2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 39 §:n muuttamisesta, 7.2.2024

Lausunto arviomuistiosta päästökauppadirektiivin toimeenpanosta - Uusi EU:n fossiilisten polttoaineiden jakelua koskeva päästökauppa, 12.1.2024

Lausunto hallituksen esitykseksi työehtosopimuslain, työriitojen sovittelusta annetun lain sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta, 12.1.2024

Lausunto vientivetoista työmarkkinamallia ja sovittelujärjestelmän kehittämistä koskevista hallitusohjelma-kirjauksista, 12.1.2024

Lausunto arviomuistiosta väylämaksun pysyvästä puolittamisesta, 2.2.2024

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston päätökseksi huoltovarmuuden tavoitteista, 14.2.2024

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi alkoholilain muuttamisesta, 1.3.2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi rakentamislain muuttamisesta, 5.3.2024

Lausunto luonnoksesta verohallinnon ohjeeksi kiinteistöinvestointien arvonlisäverotuksesta, 8.3.2024

Lausunto luonnos hallituksen esitykseksi laiksi jätelain muuttamisesta, 28.3.2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi valmisteverotuslain muuttamisesta, 8.4.2024

Lausunto koskien luonnosta valtioneuvoston asetukseksi päivittäistavarakauppapalveluiden tukemisesta monipalvelukeskuksina maaseutualueilla annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, 8.4.2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi EU:n vaihtoehtoisten polttoaineiden infrastruktuurin käyttöön otosta annettua asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi, 9.4.2024

Lausunto peruspankkipalvelujen ja luottolaitoslainsäädäntöä koskevasta arviomuistiosta, 11.4.2024

Komission kuuleminen EU:n tekstiilimerkintöjä koskevasta asetuksesta, 15.4.2024

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi jätelain muuttamisesta, 23.4.2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle digitaalisten palvelujen tarjoamisesta annetun lain muuttamisesta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi, 26.4.2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi elintarvikemarkkinalain, elintarvike-markkinalain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen ja kilpailulain 39 §:n muuttamisesta, 20.5.2024

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi arvonlisäverolain 84 ja 85 b §:n ja eräistä vakuutusmaksuista suoritettavasta verosta annetun lain 3 §:n muuttamisesta, 20.5.2024

Lausunto luonnoksesta valtion tutkimus- ja kehittämisrahoituksen käytön monivuotiseksi suunnitelmaksi, 23.5.2024

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta, 30.5.

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, 13.6.

Lausunto valtioneuvoston asetuksesta sähköisen liikenteen, biokaasun ja uusiutuvan vedyn liikennekäytön infrastruktuurituesta vuosina 2022-2025 annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta, 18.6.

Lausunto hallituksen esityksestä laiksi fossiilisen polttoaineen jakelun päästökaupasta, 18.6.

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston periaatepäätökseksi yrittäjyydestä, 28.6.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi uusiutuvien polttoaineiden käytön edistämisestä liikenteessä annetun lain muuttamisesta (jakeluvaikeus), 28.6.

Lausunto maantieverkon nopeusrajoitusohjeen päivittämisen kriteerien vaikutuksista, 28.6.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi EU:n metsäkatoasetuksen velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista, 19.7.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta, 1.8.

Lausunto luonnoksesta Verohallinnon ohjeeksi kirjojen ja lehtien arvonnäkövero, 2.8.

Lausunto kyberturvallisuusstrategiasta, 5.8.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi patentti- ja rekisterihallituksesta annetun lain muuttamisesta, 12.8.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi, 15.8.

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle sakan ja muiden omaisuuden kohdistuvien seuraamusten täytäntöönpanoa koskeva lainsäädännöksi, 16.8.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi arvonnäköverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonnäkö- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta, 19.8.

Lausunto luonnoksesta yhteiskunnan turvallisuusstrategiaksi 2024, 23.8.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi EU:n metsäkatoasetuksen velvoitteiden valvonnasta ja seuraamuksista, 26.8.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta, 27.8.

Kaupan liiton lausunto sähkömarkkinalain sekä sähköntoimitussopimusten vertailuun annetun lain muuttamisesta, 29.8.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle EU:n yleisen tuoteturvallisuusasetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavaksi lainsäädännöksi ja laiksi kulutuspalvelujen turvallisuudesta, 6.9.

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi arvonnäköverolain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 36 ja 38 §:n muuttamisesta, 20.9.

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta HE 97/2024 vp, 27.9.2024

Kaupan liiton ja Päivittäistavarakauppa ry:n ehdotukset paloturvallisuuslaitteita koskeviksi asetuksiksi, 15.10.2024

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta HE 106/2024 vp, 17.10.2024

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi arvonnäköverolain ja Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonnäkö- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain 18 b ja 22 a §:n muuttamisesta HE 141/2024 vp, 18.10.2024

Lausunto valtiovarainvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi alkoholi- ja alkoholijuomaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta, 30.10.

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi arvonnäköverolain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 36 ja 38 §:n muuttamisesta, 30.10.

Lausunto talousvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta, 31.10.

Lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityöntekijöinä työskentelyä varten annetun lain 1 ja 24 §:n muuttamisesta, 11.11.

Lausunto opetushallituksen digivihreän siirtymän tutkinnon osista ja muusta valinnaisuuden lisäämisestä ammatti- ja erikoisammattitutkinnon perusteisiin, 13.11.

Työ- ja elinkeinoministeriön asetus turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista vuosina 2025-2026, 15.11.

Kaupan liiton lausunto työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan toimijoiden strategisista painopisteistä, toimialoista ja osaamiskeskittymistä, 15.11.

Kaupan liiton lausunto luonnoksesta valtiontalouden tarkastusviraston määräykseksi avoimuusrekisterilain tarkoittamien vaikuttamistoiminnan taloudellisten tietojen muodostamisesta, 19.11.

Lausunto sosiaali- ja terveysvaliokunnalle hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi alkoholilain muuttamisesta, 25.11.

Kaupan liiton järjestämät koulutukset, tapahtumat ja tilaisuudet 2024

Pvm.	Koulutus		Osallistujamäärä
9.1.2024	Yrityskohtainen koulutus, esihenkilön oikeudet ja velvollisuudet ja keskeiset työaikamääräykset	Yrityskohtainen	45
10.1.2024	Yrityskohtainen koulutus, TES ja työvuorosuunnittelu	Yrityskohtainen	100
17.1.2024	Lisä- ja ylityö sekä korotettu palkka, osa 4	Työmarkkina	19
24.1.2024	Käytännön workshop – työaika-asioiden kimurantit kysymykset, osa 5	Työmarkkina	8
25.1.2024	Yrityskohtainen koulutus, vuosiloma- ja työsuhteen päättämisasiat	Yrityskohtainen	15
1.2.2024	Kaupan tutkimuspäivä 2024	VKTS ja KL	325
13.2.2024	Vuosilomakoulutus osa 1: Vuosiloman kertyminen ja antaminen, vuosiloma ja työkyvyttömyys	Työmarkkina	12
14.2.2024	Vuosilomakoulutus osa 2: Vuosilomapalkka, lisävapaapäivät, lomaraha	Työmarkkina	12
27.2.2024	Kohti sosiaalisesti vastuullista henkilöstötyötä	Ilmainen, avoin kaikille	116
12.3.2024	Tietoisku, Tasa-arvosuunnitelmaohjeen julkistustilaisuus	Työmarkkina	133
12.3.2024	Infowebinaari: Metsäkatoasetuksen velvoitteet	Ilmainen, sidosryhmät ja jäsen	130
14.3.2024	Lomauttaminen tuotannollisilla ja taloudellisilla perusteilla	Työmarkkina	10
15.3.2024	Yrityskohtainen koulutus, esihenkilön oikeudet ja velvollisuudet	Yrityskohtainen	10
20.3.2024	Kaupan digiaamupäivä	Ilmainen, sidosryhmät ja jäsen, media	231
21.3.2024	Trenditutkimus - Sopeutumisen aikakausi	Ilmainen, avoin kaikille	50
8.4.2024	Yrityskohtainen koulutus, työsuhteasiat	Yrityskohtainen	4
9.4.2024	Työntekijän henkilöön liittyvä irtisanominen käytännössä	Työmarkkina	23
18.4.2024	Saavutettava verkkokauppa -tapahtuma	Yleinen	116
23.-24.4.2024	Esihenkilön oikeudet ja velvollisuudet	Työmarkkina	7
25.4.2024	Vastuullisuuden olennaisuusanalyysi – miten luoda vankka perusta CSRD:n mukaiselle raportoinnille	Ilmainen, jäsenille	55
8.5.2024	Yrityskohtainen koulutus, työsuhteasiat	Yrityskohtainen	20
15.5.2024	Yrityskohtainen koulutus, esihenkilön oikeudet ja velvollisuudet	Yrityskohtainen	7
15.5.2024	eCom Summit and Awards	DCF ja KL	
21.5.2024	Tehokas työvuorosuunnittelu	Työmarkkina	15

Pvm.	Koulutus		Osallistujamäärä
23.5.2024	Muutosneuvottelut työvoiman käyttöä vähennettäessä	Työmarkkina	8
3.6.2024	Yrityskohtainen koulutus, työsuhdeasiat	Yrityskohtainen	4
3.6.2024	Yritysvastuudirektiivi tulee – milloin, mitä, miksi ja ketä koskee?	Ilmainen, jäsenille, ETL, KL, Reilu kauppa	117
4.6.2024	Yrityskohtainen koulutus, vuosiloma- ja työsuhteen päättämisasiat	Yrityskohtainen	3
6.6.2024	Veroklinikka: Miten valmistautua arvonlisäverokannan nousuun 1.9.2024	Ilmainen, jäsenille, ETU, Tekninen kauppa	311
10.6.2024	Kaupan alan vähähiilisyystiekartan julkistus: Yhteistyöllä kohti ilmastonmuutoksen torjuntaa	Ilmainen, sidosryhmät ja jäsen, media	43
26.8.2024	Digitaalinen kauppa -opintokokonaisuus tutuksi: Mistä on kyse ja miten pääsen mukaan?	Ilmainen, sidosryhmät ja jäsen	54
27.8.2024	Työntekijän henkilöön liittyvä irtisanominen käytännössä	Työmarkkina	16
27.8.2024	Kaupan vähähiilisyystiekartta – miten kauppa voi saavuttaa hiilineutraaliuden?	Ilmainen, jäsen ja jäsenliitot	34
17.9.2024	Kaupan vastuullisuusaamupäivä – Millä keinoilla vastataan asiakkaiden vastuullisuuskutsuun?	Yleinen	233
18.9.2024	Työ ilman tuloksia – mikä avuksi?	Työmarkkina	28
25.9.2024	Yrityskohtainen koulutus, tehokas työvuorosuunnittelu	Yrityskohtainen	10
1.10.2024	Grundkurs i arbetsrätt	Työmarkkina	8
7.10.2024	Yrityskohtainen koulutus, työsuhdeasiat	Yrityskohtainen	2
9.10.2024	Häirintä ja epäasiallinen käytös työpaikalla – työnantajan velvollisuudet	Työmarkkina	16
11.10.2024	Yrityskohtainen koulutus, esihenkilön oikeudet ja velvollisuudet	Yrityskohtainen	9
23.10.2024	Infowebinaari EU:n akkuasetuksen uusista velvoitteista jakelijoille	Ilmainen, avoin kaikille	269
24.10.2024	Yrityskohtainen koulutus, vuosiloma- ja työsuhteen päättämisasiat	Yrityskohtainen	4
30.10.2024	Työsopimuksen tekeminen ja palkan määräytyminen	Työmarkkina	13
30.10.2024	Kaupan myymäläturvallisuusseminaari	Yleinen	143
30.10.2024	Kohti digitaalista tuotepassia	Ilmainen, avoin kaikille	129
31.10.2024	Osaava kauppa -webinaari (opoTET)	Ilmainen	254
6.11.2024	Kaupan etäTET -aamupäivä	Ilmainen	2059 (11 250)
13.11.2024	Sairauspoissaolojen juridiikkaa - Työnantajan keinot haastavissa sairauslomatapauksissa	Työmarkkina	26

Pvm.	Koulutus		Osallistujamäärä
14.11.2024	Digitaaliset tuotepassit tulevat – onko yrityksenne valmis?	Yleinen	321
19.11.2024	Kuinka ratkaista haastavat tilanteet työvoiman vähentämisneuvotteluissa?	Työmarkkina	11
19.11.2024	Yrityskohtainen koulutus, esihenkilön oikeudet ja velvollisuudet	Yrityskohtainen	30
25.11.2024	Yrityskohtainen koulutus, Omnibus direktiivi	Yrityskohtainen	4
27.11.2024	Yrityskohtainen koulutus, vuosiloma- ja työsuhteen päättämisasiat	Yrityskohtainen	2
29.11.2024	Yrityskohtainen koulutus, asiantuntijapuheenvuoro perhevapaista	Yrityskohtainen	50
	Yhteensä	54	5674 (12 806)

Kaupan liiton hallitus, hallituksen työvaliokunta ja vaalivaliokunta 2024

Kaupan liiton hallitus 2024

Pääjohtaja Mikko Helander, Kesko Oyj, **puheenjohtaja**, 31.1.2024 saakka

Pääjohtaja Jorma Rauhala, Kesko Oyj, **puheenjohtaja**, 1.2.2024 alkaen

Toimitusjohtaja Mikko Teittinen, Bang & Bonsomer Group Oy, **varapuheenjohtaja**

Toimitusjohtaja Pasi Anttila, Instru Optiikka Oy

Toimitusjohtaja Petri Arvo, Keskusautohalli Oy

Kaupallinen johtaja Mikko Forsström, Lidl Suomi Ky, 30.9.2024 saakka

Toimitusjohtaja Mika Höijer, Sonepar Finland Oy

Toimitusjohtaja Minna Kokka, Suomalainen Kirjakauppa Oy

Pääjohtaja Hannu Krook, SOK

Toimitusjohtaja Mikael Kämpe, Ramirent Finland Oy

Toimitusjohtaja Jari Laine, Varusteleka Oy

Toimitusjohtaja Päivi Paltola, Ruohonjuuri Oy

Kauppias Toni Pokela, Pokela Oy Iso Omena

Toimitusjohtaja Panu Porkka, Verkkokauppa.com Oyj

CFO Sami Pyykönen, Lidl Suomi Ky, 1.11.2024 alkaen

Toimitusjohtaja Harri Päiväniemi, Stark Suomi Oy

Toimitusjohtaja Mika Rautiainen, Tokmanni Oyj

Toimitusjohtaja Teemu Rissanen, R-kioski Oy

Toimitusjohtaja Juha Ruotsalainen, Veho Oy

Hallituksen puheenjohtaja Marjukka Sirén, Autosalpa Oy

Stockmann-divisioonan operatiivinen johtaja Tove Westermarck, Stockmann Oyj Abp, 30.9.2024 saakka

Toimitusjohtaja Olli Vormisto, Osuuskauppa Hämeenmaa

Kaupan liiton hallituksen työvaliokunta 2024

Pääjohtaja Mikko Helander, Kesko Oyj, **puheenjohtaja**, 31.1.2024 saakka

Pääjohtaja Jorma Rauhala, Kesko Oyj, **puheenjohtaja**, 1.2.2024 alkaen

Toimitusjohtaja Mikko Teittinen, Bang & Bonsomer Group Oy, **varapuheenjohtaja**

Toimitusjohtaja Minna Kokka, Suomalainen Kirjakauppa Oy

Pääjohtaja Hannu Krook, SOK, puheenjohtaja

Kaupan liiton vaalivaliokunta 2024

Kauppias Esa Kiiskinen, Saija ja Esa Kiiskinen Oy, **puheenjohtaja**

Toimitusjohtaja Alexander Bargum, Algol Oy

Toimitusjohtaja Harri Miettinen, Kymen Seudun Osuuskauppa

Toimitusjohtaja Daniel Ward, Eurokangas Oy

Kaupan liiton valiokunnat vuonna 2024

Digitaalisen kaupan valiokunta 2024

Toimitusjohtaja **Petri Toivonen** (pj.), Kauppahalli24.fi
Head of eCommerce **Mikko Keskinen**, Tokmanni Oy
Chief Digital Officer **Jarkko Kyttänen**, SOK
Director, B2B **Henrik Laine**, Lindex Group Oyj Abp
Myyntijohtaja **Pekka Litmanen**, Verkkokauppa.com Oyj
Vice President, eCommerce and Digital Development **Antti Rajala**, Kesko Oyj
Toimitusjohtaja **Janne Sorakivi**, Keskisen Kello Oy
Head of Online Sales **Tiina Tuohi**, Partioaitta Oy
Marketing Manager **Heidi Waltari**, Ruohonjuuri Oy
Pääekonomisti **Jaana Kurjenoja**, Kaupan liitto
Edunvalvontajohtaja **Simo Hiilamo** (siht.), Kaupan liitto

Asiantuntijajäsen

Toimitusjohtaja **Ulla Pöllänen**, Erikoiskaupan liitto Etu ry

Kauppapoliittinen valiokunta 2024

Osto- ja myyntijohtaja **Tuuli Luoma** (pj.), Kesko Oyj
Director Marketing and Promotions **Meri-Sofia Aalto**, Lidl Suomi Ky
Varatoimitusjohtaja **Joakim Flinck**, Algol Oy
Toimitusketjujohtaja **Suvi Heino**, Varusteleka Oy
Konseptijohtaja **Timo Karanko**, L-Fashion Group Oy
Toimitusjohtaja **Miska Kuusela**, Leipurin Oyj
Interim Chief Offering & Experience Officer **Maiju Niskanen**, Lindex Group Oyj Abp
Johtava asiantuntija **Lauri Leskinen**, Kaupan liitto

Asiantuntijajäsenet

Toimitusjohtaja **Veli-Matti Kankaanpää**, Muoti- ja urheilukauppa ry

Kemikaali- ja tuoteturvallisuusvaliokunta 2024

Laatu- ja tuotekehityspäällikkö **Timo Kivi** (pj.), Kesko Oyj
Tuotelaatupäällikkö **Wai Ingström**, Kesko Oyj
Laatupäällikkö **Mikko Kalmi**, Tokmanni Oy
Kiinteistöpäällikkö **Veijo Karjala**, Stark Suomi Oy
Laadunvalvontapäällikkö **Suvi Kuutti**, Lidl Suomi Ky
Ryhmäpäällikkö **Satu Nissi-Rantakömi**, SOK
Commercial Planning and Sustainability Lead **Miia Salomonsson**, Lindex Group Oyj Abp
Logistiikan koordinaattori **Jari Töyrynen**, UFF
Johtava asiantuntija **Terhi Kuljukka-Rabb** (siht.), Kaupan liitto

Asiantuntijajäsenet

Toimitusjohtaja **Veli-Matti Kankaanpää**, Muoti- ja urheilukauppa ry
Lakimies **Teemu Nieminen**, Autotuoajat ja -teollisuus ry (AT)
Asiantuntija **Merja Söderström**, PTY ry

Koulutusvaliokunta 2024

Head of People Development & Learning **Sanna Raiskio** (pj.), Lindex Group Oyj Abp
Rekrytointipäällikkö **Asko Aaltonen**, R-kioski Oy
Department Manager **Christel Björkman**, Akateeminen Kirjakauppa Oy
HRD Manager **Elina Laitinen**, Lidl Suomi Ky
HR Manager **Anne Luodonpää**, Ramirent Finland Oy
Johtaja, kompetenssien kehittäminen, **Inka Lönnström-Laitinen**, Kesko Oyj
HR-päällikkö **Päivi Mäenpää**, Gigantti Oy
Osaamisen kehittämispäällikkö **Sari Oinaanoja**, SOK Henkilöstötoiminnot
HR Business Partner **Heidi Piirto**, Oy Transmeri Group Ab
HR-manager **Leena Saario**, JYSK Oy
Henkilöstön kehittämispäällikkö, HR Business Partner **Marja Salminen**, Tokmanni Oy
Henkilöstöpäällikkö **Pamela Skurnik**, SKS Group Oy
Henkilöstön kehittämispäällikkö **Kaarlo Virtanen**, HOK-Elanto
Oppimiskulttuurin uudistaja **Marika Öfversten**, Verkkokauppa.com Oyj
Koulutussuunnittelija **Moona Naakka** (siht.), Kaupan liitto

Asiantuntijajäsenet

Toimitusjohtaja **Taina Luukkainen**, Elektroniikan Tukkauppiat ry
Toiminnanjohtaja **Mika Rönkkö**, Suomen Terveystuotekauppiaiden Liitto ry
Kenttäpäällikkö **Caj Sainio**, K-kauppiasliitto ry
Asiamies **Jouko Sohlberg**, Autoalan Keskusliitto ry

Lakivaliokunta 2024

Lakiasianjohtaja **Seppo Kuitunen** (pj.), SOK
Henkilöstöpäällikkö **Suvi Barsk**, Tokmanni Oy
Head of Legal & Compliance **Tiina Lencioni**, Lidl Suomi Ky
Lakiasianjohtaja **Lasse Luukkainen**, Kesko Oyj
Lakiasianjohtaja **Jukka Naulapää**, Lindex Group Oyj Abp
Lakimies **Annina Rove**, R-kioski Oy
Lakiasianjohtaja **Antti-Olli Rusila**, Stark-Suomi Oy
Johtava asiantuntija **Tiina Vyyryläinen** (siht.), Kaupan liitto

Asiantuntijajäsenet

Järjestöpäällikkö **Mikko Ahtola**, K-kauppiasliitto ry
Erityisasiantuntija, lakimies **Jaakko Laurila**, Lääketeollisuus ry
Vice President, Legal Grocery Trade & General Commercial **Salla Mäntykangas-Saarinen**, Kesko Oyj
Lakiasianjohtaja **Timo Niemi**, Autoalan Keskusliitto ry
Johtaja, lakimies **Jukka Ropponen**, ETU ry
Lakimies **Tea Taivalkoski**, Päivittäistavara kauppa ry

Maksuvälinevaliokunta 2024

Johtaja **Kai Lindström** (pj.), SOK
Talous- ja tietohallintojohtaja **Tapio Arimo**, Tokmanni Oy
Finance Manager **Jussi Brantberg**, Lidl Suomi Ky
Treasury Manager **Kristiina Koskela**, Kesko Oyj
Edunvalvontajohtaja **Simo Hiilamo** (siht.), Kaupan liitto

Asiantuntijajäsenet

Puheenjohtaja **Andreas Ögård**, Fashion Finland ry

Talous- ja veropoliittinen valiokunta 2024

Verojohtaja **Oili Lahdenperä** (pj.), Kesko Oyj
Finance Manager **Merja Huikko**, Gigantti Oy
Group Business Controller **Ilkka Jäättelä**, Lindex Group Oyj Abp
Lakimies **Joni Lindström**, Vähittäiskaupan Tilipalvelu VTP Oy
Talous- ja hallintojohtaja **Jussi Räty**, SKS Group Oy
Head of Accounting Finance and Tax **Eeva Siljala**, Lidl Suomi Ky
Talousjohtaja **Marko Ylismaa**, SOK
Pääekonomisti **Jaana Kurjenoja**, Kaupan liitto
Veroasiantuntija **Toni Jääskeläinen** (siht.), Kaupan liitto

Asiantuntijajäsenet

Toimitusjohtaja **Ulla Pöllänen**, ETU ry
Toimitusjohtaja **Markku Uitto**, Teknisen Kaupan Liitto ry

Turvallisuusvaliokunta 2024

Senior Corporate Security Manager **Petri Käyhkö** (pj.), Kesko Oyj
Riskienhallinnan päällikkö **Janne Ahtoniemi**, SOK
Turvallisuuspäällikkö **Jani Brusila**, Broman Group Oy
Kiinteistöpäällikkö **Veijo Karjala**, Stark Suomi Oy
Turvallisuuspäällikkö **Jari Kuisma**, Lindex Group Oyj Abp
Loss Prevention Manager **Pasi Malin**, Gigantti Oy
Turvallisuus- ja kiinteistövastaava **Jari Nissinen**, Varuste.net / Aalto Group Oy
Security Manager **Jukka Oinonen**, Tokmanni-konserni
Head of Organization Management & PMO **Niina Tasala**, Lidl Suomi Ky
Turvallisuuspäällikkö **Mia Weckman**, IKEA Oy
Johtava asiantuntija **Terhi Kuljukka-Rabb** (siht.), Kaupan liitto

Asiantuntijajäsenet

Järjestöpäällikkö **Mikko Ahtola**, K-kauppiasliitto ry
Johtaja **Markus Kalmi**, Erikoiskaupan liitto Etu ry
Johtava asiantuntija **Jan Sucksdorff**, Teknisen Kaupan Liitto ry

Työelämävaliokunta 2024

Henkilöstö- ja vastuullisuusjohtaja **Sirpa Huuskonen** (pj.), Tokmanni Oy
Vt. henkilöstöjohtaja ja työntekijäkokemusjohtaja **Tiina Halmari**, IKEA Oy
Vastuullisuus- ja henkilöstöjohtaja **Päivi Huhtala**, Heino Group Oy
Johtaja, Governance ja työntekijäkokemus, **Petteri Huovinen**, Kesko Oyj
Henkilöstöpäällikkö **Pia Kaira**, Instru Optiikka Oy
Head of Legal, Employment & Data protection **Mikko Kataila**, Lindex Group Oyj Abp
Director, People & Culture **Heidi Kempas**, Oriola Finland Oy
Henkilöstöpäällikkö **Anne Luodonpää**, Ramirent Finland Oy
HR-johtaja **Mira Prinz**, Broman Group Oy
Työsuhdepäällikkö **Maija Raninen**, Lidl Suomi Ky
HR-manager **Leena Saario**, JYSK Oy
People & Culture Manager **Ann-Charlotte Schalin**, R-kioski Oy
Henkilöstöjohtaja **Hanna Skurnik-Järvinen**, Inex Partners Oy
Johtaja, työsuhde, työhyvinvointi, palkitseminen ja HR-palvelukeskus **Tapio Syrén**, SOK
Country General Manager **Sini Syväjärvi**, WDFG Helsinki Oy
Henkilöstöjohtaja **Kristian Tötterman**, Suomalainen Kirjakauppa Oy
Toimitusjohtaja **Eero Ukkonen**, Relove Oy
Head of People & Culture **Esa Vähämartti**, Barona Logistiikkaratkaisut Oy
Työmarkkinajohtaja **Anna Lavikkala** (esittelijä), Kaupan liitto
Johtava asiantuntija, neuvottelusuhteet, **Antti Huotilainen** (siht.), Kaupan liitto
Asiantuntijajäsenet
Työmarkkinajohtaja **Merja Hokkanen**, Autoalan Keskusliitto ry
Neuvontajuristi **Helmi Nurkkala**, K-kauppiasliitto ry

Vastuullisuusvaliokunta 2024

Vastuullisuusjohtaja **Nina Elomaa** (pj.), SOK
Vastuullisuusjohtaja **Matti Kalervo**, Kesko Oyj
Kehityspäällikkö **Pauliina Karvala**, Tokmanni Oy
Viestintä- ja vastuullisuuspäällikkö **Kiira Kivisaari**, R-kioski Oy
Tietohallintojohtaja **Kimmo Koho**, Oy Transmeri Group Ab
Asiakaskokemusjohtaja **Päivi Korteniemi**, Ruohonjuuri Oy
Vastuullisuusjohtaja **Anne Koskinen**, Stark Suomi Oy
Vastuullisuuspäällikkö **Maija Moisander**, Lidl Suomi Ky
Liiketoiminnan kehitysjohtaja **Ann-Christin Pilviö**, IKEA Oy
Vastuullisuuspäällikkö **Mia Ranta-aho**, Lindex Group Oyj Abp
Commercial Planning and Sustainability Lead **Miia Salomonsson**, Lindex Group Oyj Abp
Vastuullisuuspäällikkö **Johanna Stenbäck**, Verkkokauppa.com Oyj
Liiketoiminnan kehityksestä vastaava johtaja **Riika Wikberg**, Marimekko Oyj
HR- ja vastuullisuusjohtaja **Annamaria Väli-Klemelä**, L-Fashion Group Oy
Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja **Pia Pere-Vanhanen** (esittelijä ja siht.), Kaupan liitto

Asiantuntijajäsen

Vastuullisuusasiantuntija **Ville Mirsch**, Autoalan Keskusliitto ry

Viestintävaliokunta 2024

Viestintäjohtaja **Outi Hohti** (pj.), SOK
Johtaja, viestintä ja sijoittajasuhteet, **Marja-Leena Dahlskog**, Lindex Group Oyj Abp
Viestintäpäällikkö **Mari Emmes**, Kokkolan Halpa-Halli Oy
Viestintäjohtaja **Kirsi From**, IKEA Oy
Viestintäjohtaja **Jaana Huttunen**, Päivittäistavarakauppa, Kesko Oyj
Markkinointi- ja viestintäpäällikkö **Anki Kervinen**, SKS Group Oy
Sijoittajasuhde- ja viestintäpäällikkö **Maarit Mikkonen**, Tokmanni Oy
Viestintä- ja vastuullisuuspäällikkö **Maria Nylander**, Berner Oy
Viestintäpäällikkö **Rita Pasanen**, Gigantti Oy
Viestintäpäällikkö **Pilvi-Sisko Riikonen**, Lidl Suomi Ky
Viestintäjohtaja **Anna Tuominen**, Marimekko Oyj
Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja **Pia Pere-Vanhanen** (esittelijä), Kaupan liitto
Viestintäasiantuntija **Jaana Sivén** (siht.), Kaupan liitto

Yhdyskuntasuunnittelu- ja liikennevaliokunta 2024

Kiinteistö- ja kehitysjohtaja **Virpi Kaikkonen** (pj.), Lidl Suomi Ky
Kauppapaikka- ja konseptijohtaja **Harri Koponen**, Tokmanni Oy
Johtaja, kauppapaikat ja kauppiastoiminnot, **Nuutti Rantatupa**, Kesko Oyj
Kiinteistöjohtaja **Pasi Suutari**, SOK
Johtaja, toimitusketjun ohjaus, logistiikka ja kaupan palvelut, **Jyrki Tomminen**, Kesko Oyj
ABC-ketjun johtaja **Harri Tuomaala**, SOK
Head of Facility Management, **Taina Vepsäläinen**, Lindex Group Oyj Abp
Asiantuntija **Tea Taivalkoski** (siht.), Kaupan liitto (yhdyskuntasuunnittelu)
Johtava asiantuntija **Lauri Leskinen** (siht.), Kaupan liitto (liikenne)

Asiantuntijajäsen

Toimitusjohtaja **Minna Liuksiala**, RASI ry

Ympäristövaliokunta 2024

Vastuullisuusjohtaja **Timo Jäske** (pj.), Kesko Oyj
Vastuullisuuspäällikkö **Terhi Naukkarinen** (vpj.), SOK
Vastuullisuus- ja henkilöstöjohtaja **Päivi Huhtala**, Heino Group Oy
Kehityspäällikkö **Pauliina Karvala**, Tokmanni Oy
Laatu- ja riskienhallintapäällikkö **Petri Laurila**, Wihuri Oy Aarnio Metro-tukku
Vastuullisuuspäällikkö **Annu Puurula**, Lidl Suomi Ky
Kiinteistö- ja ympäristöpäällikkö **Susanna Segercrantz**, Lindex Group Oyj Abp
Johtava asiantuntija **Marja Ola** (siht.), Kaupan liitto

Asiantuntijajäsenet

Erityisasiantuntija **Hanna Kalenoja**, Tieliikenteen Tietokeskus (Autoalan Keskusliitto ry:n edustaja)
Toimitusjohtaja **Veli-Matti Kankaanpää**, Muoti- ja urheilukauppa ry
Toimitusjohtaja **Juha Kenraali**, Suomen Autokierrätys Oy (Autotuoajat ja -teollisuus ry:n edustaja)
Asiantuntija **Aino Kuusava**, Fashion Finland ry
Toimitusjohtaja **Minna Liuksiala**, RASI ry
Vastuullisuusasiantuntija **Ville Mirsch**, Autoalan Keskusliitto ry
Johtaja **Ilkka Nieminen**, Päivittäistavarakauppa ry

Kaupan liiton henkilöstö 2024

Nimi	Tehtävä
Toimitusjohtaja	
Luoto Kari	Toimitusjohtaja 2.4.2024 alkaen
Kiviniemi Mari	Toimitusjohtaja 1.4.2024 asti
Hallinto ja tapahtumat	
Pegg Ulla	Hallintojohtaja
Huovinen Leena	Johdon assistentti
Antikainen Miia	Koordinaattori; jäsenasiat
Kaidesoja Jaana	Koordinaattori; tapahtumat ja koulutukset
Elinkeinopoliittinen edunvalvonta	
Hiilamo Simo	Edunvalvontajohtaja
Kuljukka-Rabb Terhi	Johtava asiantuntija; kaupan turvallisuus, kemikaalipolitiikka, tuoteturvallisuus
Leskinen Lauri	Johtava asiantuntija; energia ja liikenne, kauppapolitiikka
Ola Marja	Johtava asiantuntija; jätepolitiikka, kiertotalous, vähähiilinen kauppa 2035
Taivalkoski Tea	Asiantuntija; yhdyskuntasuunnittelu
Vyyryläinen Tiina	Johtava asiantuntija; EU-asiat, yrityslainsäädäntö 08/2024 alkaen
Kallio Ilari	Johtava asiantuntija; EU-asiat, yrityslainsäädäntö 08/2024 asti
Tutkimus ja talouspolitiikka	
Kurjenoja Jaana	Pääekonomisti
Jääskeläinen Toni	Johtava asiantuntija; verotus
Lauttamäki Heidi	Ekonomisti
Naakka Moona	Asiantuntija; koulutuspolitiikka, oppilaitosyhteistyö, osaaminen, vetovoima
Työmarkkinat	
Lavikkala Anna	Työmarkkinajohtaja
Hedman Stina	Sijainen 10/2024 asti
Huotilainen Antti	Johtava asiantuntija; neuvottelusuhteet
Isoketo Daniela	Asiantuntija
Joensuu Arttu	Asiantuntija
Mettälä Essi	Asiantuntija
Nordlund Severi	Trainee 04/2024 asti
Seppänen Pia	Asiantuntija
Ulvila Anniina	Asiantuntija
Vaaja Antti	Johtava asiantuntija; työlainsäädäntö
Viertolahti Pilvikki	Asiantuntija
Virtanen Juulia	Trainee 05/2024 alkaen
Viestintä ja vastuullisuus	
Pere-Vanhanen Pia	Viestintä- ja vastuullisuusjohtaja
Punkari Anu	Asiantuntija
Sivén Jaana	Asiantuntija

Kaupan liiton yhteistyöjärjestöt

EK, Elinkeinoelämän keskusjärjestö

Kaupan liitto on yksi suurimmista Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n 19 jäsenliitosta. Kaupan liitolla on henkilömääräisesti suurin työehtosopimus. Suomen palvelualoista kauppa on selvästi suurin. Kauppa on suomalaisessa elinkeinorakenteen murroksessa johtava toimiala. Myös tämän vuoksi Kaupan liiton ääni kuuluu EK:ssa. Työehtosopimuksen linjaavuus ja vaikuttavuus kentällä on olennainen asia.

Korkeinta päätösvaltaa EK:ssa käyttää edustajisto. Se koostuu noin 125 yritysjohtajasta, jotka jäsenliitot nimeävät. EK:n hallituksessa Kaupan liitolla on kaksi paikkaa. Toimielinten toimikausi on yksi kalenterivuosi. EK nimeää vuosittain useita valiokuntia, jotka käsittelevät ajankohtaisia edunvalvontakysymyksiä ja valmistelevat edunvalvonnan pidemmän aikavälin strategioita. Kaupan liitto on hyvin edustettuna näissä toimielimissä, sillä liiton omien valiokuntien puheenjohtajat toimivat pääsääntöisesti jäsenenä myös EK:n vastaavissa valiokunnissa.

EK edustaa kaikkia yksityisiä toimialoja ja kaikenkokoisia yrityksiä ja edistää uudistuvaa markkinataloutta sekä vaikuttaa siihen, että Suomi olisi yritysten toimintaympäristönä kansainvälisesti kilpailukykyinen. EK:n toiminta-alueisiin kuuluvat mm. yrityslainsäädäntö, verotus, kauppapolitiikka, innovaatiot, yrittäjyys, energia ja ilmastopolitiikka.

EK:hon kuuluu 19 jäsenliittoa ja 15 000 jäsenyritystä. Yritykset ovat kaikenkokoisia työnantajayrityksiä pörssiyrityksistä pk-yrityksiin, ja ne muodostavat 70 % Suomen viennistä, 70 % Suomen T&K-menoista, 2/3 yritysten tuottamasta BKT:sta sekä 2/3 yksityisen alan työpaikoista.

Palvelualojen ammattiliitto, PAM

Kaupan liitto tekee laajaa yhteistyötä alan ammattiliittojen kanssa muun muassa neuvottelemalla alan työehtosopimukset ja kehittämällä työelämää. Kaupan liitto neuvottelee työehtosopimukset Palvelualojen ammattiliitto PAMin, Auto- ja Kuljetusalan työntekijäliitto AKT:n ja Toimihenkilöliitto ERTOn kanssa.

UN Global Compact

Kaupan liitto on osa YK:n Global Compact -yhteisöä. Tavoitteena on kehittää toimialan vastuullisuuden ja kestävän kehityksen työtä tiiviissä yhteistyössä UN Global Compact Network Finlandin kanssa.

FIBS, Finnish Business & Society

Kaupan liitto on FIBSin kestävän liiketoiminnan verkoston jäsen. FIBS pyrkii toiminnallaan lisäämään yritysten ymmärrystä kestävän ja vastuullisen liiketoiminnan mahdollisuuksista.

Digital Commerce Finland Oy

Kaupan liitto on yksi Digital Commerce Finlandin perustajajäsen. Digital Commerce Finland on yhteiskunnallinen ja yhteisöllinen yritys, joka auttaa digitaalista kauppaa kasvamaan nopeammin. Sen tavoitteena on rakentaa maailman kilpailukykyisin digitaalisen kaupan yhteisö Suomeen.

Digital Commerce Finland jatkaa Business Finlandin eCom Growth- (2016–2018) ja Experience Commerce- (2019–2023) kasvuohjelmien työtä. Yritys järjestää koulutuksia ja koordinoi n. 25 eri puolella Suomea toimivaa, vertaisparraukseen perustuvaa verkkokauppaklubia, joissa on mukana jo yli 200 yritystä. Klubien avulla

nostetaan digitaalista kauppaa käyvien yritysten osaamista. Lisäksi yhtiö toteuttaa suuren suosion saavuttaneita valmennuspäiviä sekä pienemmille yrityksille ABC-koulutusta.

Korkeakoulu- ja tutkimusyhteistyö

Kaupan liitto on Vähittäiskaupan tutkimussäätiön perustajajäsen. Vuonna 1964 perustetun Vähittäiskaupan tutkimussäätiön tarkoituksena on tukea Suomessa tehtävää kaupan alan tutkimusta sekä edistää tutkijoiden ja kaupan yritysten yhteistyötä. Kaupan liitto ja Vähittäiskaupan tutkimussäätiö järjestävät vuosittain Kaupan tutkimuspäivän.

Lisäksi Kaupan liitto on tehnyt tutkimusyhteistyötä mm. Aalto-yliopiston Kauppakorkeakoulun sekä Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulun kanssa. Kaupan liitto koordinoi Digitaalisen kaupan opintokokonaisuutta, joka on Kaupan liiton, Itä-Suomen yliopiston, LUT-yliopiston, Jyväskylän yliopiston, Oulun yliopiston ja Tampereen yliopiston tarjoama väylän kaupan alan osaamisen vahvistamiseen suomalaisessa koulutuskentässä.

Kaupan kansainväliset yhteistyöjärjestöt

Kaupan liitto tekee yhteistyötä useiden kansainvälisten kaupan alan järjestöjen kanssa. Koska entistä enemmän kaupan alaa koskevista päätöksistä tehdään EU:ssa, yhteistyö kansainvälisten sisarjärjestöjen kanssa on tärkeää. Yhteistyöllä vahvistetaan kaupan alan vaikutusmahdollisuuksia ja varmistetaan, että kaupan ala huomioidaan päätöksenteossa.

EuroCommerce

EuroCommerce on eurooppalainen kaupan alan etujärjestö, jonka tehtävänä on varmistaa, että kaupan ala huomioidaan EU-lainsäädännössä. Sen jäseninä ovat kansalliset kaupan alan liitot 31 Euroopan maasta ja 27 johtavaa vähittäis- ja tukkukaupparytystä. EuroCommercessa Kaupan liittoa edustaa liiton toimitusjohtaja Kari Luoto. Lisäksi Kaupan liiton asiantuntijat ovat jäseninä EuroCommercen valiokunnissa.

Ecommerce Europe

Ecommerce Europe on eurooppalainen sähköisen kaupankäynnin etujärjestö, joka edustaa 25 000 eurooppalaista verkkokauppaa. Järjestön ovat perustaneet kansalliset verkkokauppajärjestöt. Järjestön tehtävänä on edistää rajat ylittävää sähköistä kaupankäyntiä, tuottaa tutkimustietoa Euroopan verkkokauppamarkkinoista ja tarjota foorumi eurooppalaiselle verkkokauppasektorille.

FIRAE

FIRAE, Forum for International Retail Association Executives, on kansainvälinen vähittäiskaupan järjestöjen verkosto. Sen jäseninä on kaupan alan järjestöjä 25 maasta. Firae toimii foorumina ja yhteistyöjärjestönä, jossa etsitään ratkaisuja vähittäiskaupan globaaleihin kysymyksiin. Yhteyshenkilöinä FIRAE-yhteistyössä toimivat Kaupan liitossa toimitusjohtaja ja edunvalvontajohtaja.